

Restamax Oyj

TILINPÄÄTÖS

31.12.2016

Restamax Oyj
Hatanpään valtatie 1 B
33100 Tampere

Y-tunnus 1952494-7
Kotipaikka Tampere

Sisältö

A. Konsernitilinpäätös	sivu
Hallituksen toimintakertomus	1
Konsernin tuloslaskelma (IFRS)	9
Konsernin tase (IFRS)	10
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	11
Konsernin rahavirtalaskelma (IFRS)	12
1 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	13
Yrityksen perustiedot	13
Laatimisperusta	13
Sovelletut uudet ja uudistetut standardit ja tulkinnat	14
2 Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvoihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät	15
3 Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet	17
Yhdistelyperiaatteet	17
Segmenttiraportointi	18
Ulkomaan rahan määräiset erät	18
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	19
Aineettomat hyödykkeet	20
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvon alentuminen	20
Vuokrasopimukset	21
Vaihto-omaisuus	21
Eläkevelvoitteet	21
Tuloutusperiaatteet	22
Myytäväksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot	22
Käyttökate ja liikevoitto	23
Varaukset ja ehdolliset velat	23
Tuloverot	24
Rahoitusvarat ja rahoitusvelat	25
Vieraan pääoman menot	26
Osakepääoma	26
Osingonjako	26
Myöhemmin sovellettavat uudet ja uudistetut standardit ja tulkinnat	27
4 Rahoitusriskien hallinta	28
5 Hankitut liiketoiminnot	31
6 Myydyt liiketoiminnot	34
7 Osakekohtainen tulos	34
8 Toimintasegmentit	35
9 Aineettomat hyödykkeet	36
10 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	39
11 Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	40
12 Vaihto-omaisuus	40
13 Saamiset	41
14 Myytävissä olevat rahoitusvarat	42
15 Rahavarat	42
16 Oma pääoma	43
17 Laskennalliset verosaamiset ja -velat	44
18 Varaukset	46
19 Rahoitusvelat	47
20 Ostovelat ja muut velat	48
21 Liikevaihto	49
22 Liiketoiminnan muut tuotot	49
23 Materiaalit ja palvelut	49
24 Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	49
25 Poistot ja arvonalentumiset	50
26 Liiketoiminnan muut kulut	50
27 Rahoitustuotot ja -kulut	51

28	Tuloverot	51
29	Lähipiiritapahtumat	52
30	Tilintarkastajan palkkiot	53
31	Tytär- ja osakkuusyhtiöt 31.12.2016	54
32	Muut vuokrasopimukset	56
33	Ehdolliset velat ja varat sekä sitoumukset	57
34	Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu	58
35	Liiketoiminnan rahavirtojen oikaisut	59
36	Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot	59
37	Tilinpäätöspäivän jälkeiset olennaiset tapahtumat	61
38	Tunnuslukujen laskentakaavat	62
B.	Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)	
	Emoyhtiön tuloslaskelma (FAS)	64
	Emoyhtiön tase (FAS)	65
	Liitetiedot	67
	Rahavirtalaskelma (FAS)	76
	Hallituksen ja toimitusjohtajan allekirjoitus	77
	Tilinpäätösmerkintä	77
	Kirjanpito- ja muut kirjalliset	78

Restamax Oyj on Restamax-konsernin emoyhtiö. Emoyhtiön lisäksi konsernitilinpäätökseen on yhdistelty 54 tytäryhtiötä.

Tilikaudella 2016 Restamaxin vahva kasvu jatkui. Ravintola-alan markkinatilanne jatkui vuonna 2016 haastavana, mutta Restamax onnistui pitämään pitkän aikavälin kannattavuuden hyvällä tasolla. Henkilöstövuokraustoiminnan kasvu ja kannattavuus oli yhtiön odotusten mukaista.

Olennaiset tapahtumat tilikauden aikana

Markkinatilanteessa yhtiön toiminta-alueilla ei tilikauden aikana tapahtunut suuria muutoksia. Yleinen taloustilanne ja toimialan markkinatilanne jatkuivat haastavana, vaikkakin toimialan suhdannetilanne hieman parani tilikauden aikana. Tilikauden aikana konserni vahvisti läsnäoloaan monilla paikkakunnilla ja laajensi liiketoimintaansa myös uusille paikkakunnille. Konserni onnistui etabloitumaan uusille markkina-alueille kohtuullisen hyvin. Konserni teki tilikaudella useita yrityskauppoja ja avasi useita uusia ravintoloita sekä laajensi henkilöstövuokraustoimintaa. Tilikauden aikana konserni myi muutaman pienen ravintolan liiketoiminnat.

Tunnusluvut taloudellisesta asemasta ja tuloksesta

Emoyhtiön taloudellista asemaa ja tulosta kuvaavat tunnusluvut (FAS)

000 eur	2016	2015	2014
Liikevaihto	23 017,8	15 820,8	12 933,7
Käyttökate	3 161,0	1 974,8	708,5
% liikevaihdosta	13,7 %	12,5 %	5,5 %
Liikevoitto	1 132,9	191,6	-352,2
% liikevaihdosta	4,9 %	1,2 %	-2,7 %
Oman pääoman tuotto %	13,5 %	11,0 %	26,3 %
Omavaraisuusaste %	58,5 %	54,2 %	61,0 %

Konsernin taloudellista asemaa ja tulosta kuvaavat tunnusluvut

000 eur	2016	2015	2014
Liikevaihto	130 071,9	113 618,1	86 653,3
Materiaalikate	102 799,4	87 828,3	64 936,7
% liikevaihdosta	79,0 %	77,3 %	74,9 %
Käyttökate	19 398,8	16 535,8	12 008,4
% liikevaihdosta	14,9 %	14,6 %	13,9 %
Liikevoitto	8 997,9	7 266,3	5 264,9
% liikevaihdosta	6,9 %	6,4 %	6,1 %
Taseen loppusumma	97 666,0	90 579,6	84 184,0
Sijoitetun pääoman tuotto %	11,9 %	10,8 %	10,5 %
Oman pääoman tuotto%	14,0 %	12,1 %	9,8 %
Omavaraisuusaste %	45,2 %	44,4 %	47,2 %
Nettovelkaantumisaste %	69,1 %	73,2 %	48,1 %
Henkilöstökulu %	36,9 %	33,9 %	30,7 %
Bruttoinvestoinnit	10 174,5	16 891,7	27 942,0

Osakekohtaiset tunnusluvut

		2016	2015	2014
Tulos/osake, laimentamaton	€	0,35	0,31	0,22
Tulos/osake, laimennusvaikutuksella oikaistu	€	0,35	0,31	0,22
Omapääoma/osake	€	2,65	2,48	2,41
Osinko/osake	€	0,30 (**)	0,27	0,22
Osinko/osakekohtainen tulos	%	85,7	87,1	100,0
Efektiiivinen osinkotuotto	%	5,0	5,4	6,3
Hinta/voitto-suhde (P/E)		17,2	16,2	15,9
Osakkeen kurssi 31.12.	€	6,01	5,01	3,50
Osakkeen keskipörssi	€	5,10	4,00	4,00
Osakkeen ylin kurssi tilikaudella	€	6,32	5,09	4,69
Osakkeen alin kurssi tilikaudella	€	4,28	3,48	3,45
Osakkeiden markkina-arvo	milj €	99,88	82,06	57,33
Osakkeiden vaihto tilikaudella	kpl	7 501 446	4 134 568	977 071
Osakkeen suhteellinen vaihto	%	45,14	25,24	5,97
Osakkeiden oikaistu lukumäärä tilikaudella keskimäärin	kpl	16 235 842	16 203 745	16 024 620
Osakkeiden oikaistu lukumäärä 31.12.	kpl	16 619 620	16 379 620	16 379 620

(**) Hallituksen esitys.

Segmentikohtaiset tunnusluvut

Liikevoitto %		2016	2015	2014
Liikevoitto, % ravintola	%	6,9	6,5	5,9
Liikevoitto, % henkilöstövuokraus	%	4,7	3,2	4,5
Käyttökate %		2016	2015	2014
Käyttökate %, ravintola	%	15,3	14,8	13,7
Käyttökate %, henkilöstövuokraus	%	10,1	8,9	10,2
Materiaalikate %		2016	2015	2014
Materiaalikate %, ravintola	%	74,6	74,3	74,0
Henkilöstökulu %		2016	2015	2014
Henkilöstökulu %, ravintola	%	28,1	28,5	29,6
Henkilöstökulu %, henkilöstövuokraus	%	85,5	85,2	84,0

Tunnuslukujen laskentakaavat esitetty liitetiedossa 38.

Henkilöstöä koskevat tiedot

Emoyhtiön henkilöstöä kuvaavat tunnusluvut

	2016	2015	2014
Keskimääräinen lukumäärä	99	72	66
Tilikauden palkat ja palkkiot	3 940,5	2 967,6	2 532,7

Konsernin henkilöstöä kuvaavat tunnusluvut

	2016	2015	2014
Keskimääräinen lukumäärä			
Kokoaikaiset/osa-aikaiset	1020	809	584
Osa-aikaiset	110	103	101
Palkat ja palkkiot	36 851,9	29 342,6	16 319,1

Segmenttikohtaiset henkilöstä kuvaavat tunnusluvut

Henkilöstön lukumäärä keskimäärin, ravintola	2016	2015	2014
Kokoaikaiset	270	268	220
Osa-aikaiset kokoaikaiseksi muunnettuna	110	103	101
Palkat ja palkkiot	13 266,4	12 625,5	11 629,5

Henkilöstön lukumäärä keskimäärin, henkilöstövuokraus	2016	2015	2014
Kokoaikaiset/osa-aikaiset	750	541	364
Palkat ja palkkiot	23 585,5	16 717,1	4 689,6

Yhtiön hallituksen esitys emoyhtiön voittoa koskevaksi toimenpiteeksi

Vapaan oman pääoman rahasto	eur	37 541 513,54
Voittovarot aikaisemmilta vuosilta	eur	8 670 488,38
Tilikauden voitto	eur	6 814 342,05
Vapaa oma pääoma	eur	53 026 343,97
, josta jakokelpoista	eur	53 026 343,97

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikauden voitosta 6.814.342,05 jaetaan osinkoa 0,30 euroa osakkeelle (16 619 620 kpl), eli yhteensä 4.985.886,00 euroa. Ehdotettu osingonjako ei hallituksen tämän hetkisen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

Yhtiön osakkeet

Marraskuussa 2016 Restala Oy:n osakevaihtoon liittyvässä osakeannissa Restamax Oyj laski liikkeelle 440 000 uutta osaketta. Samassa yhteydessä mitätöitiin yhtiön hallussa olleet 200 000 omaa osaketta. Tilinpäätöshetkellä yhtiöllä oli 16 619 620 osaketta. Kaikilla osakkeilla on samanlainen oikeus osinkoon ja yhtiön varoihin. Osake antaa yhden äänen yhtiökokouksessa. Yhtiön osake on noteerattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä.

Emoyhtiön organisaatio, johto ja tilintarkastaja

Emoyhtiön hallituksen varsinaisina jäseninä toimivat tilikauden aikana Timo Laine, Mikko Aartio, Mika Niemi, Petri Olkinuora, Jarmo Viitala ja Timo Everi.

Yhtiön toimitusjohtajana toimi Markku Virtanen. Emoyhtiön ja konsernin tilintarkastajana toimi Deloitte & Touche Oy, Tilintarkastusyhteisö päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Hannu Mattila.

Pääomalainat

Pääomalainat 000 eur	31.12.2016	31.12.2015
Emoyhtiö	77,0	241,0
Konserni	297,0	461,0

Pääomalainan ehdot lainasta, määrältään 76.954,40 eur.

Yhtiö on saanut osakeyhtiölain 12 luvun mukaista pääomalainaa. Laina-aika on noin 7 vuotta. Laina maksetaan takaisin tasalyhenteisesti kaksi kertaa vuodessa 30.6. ja 31.12. Lyhennyksen määrä on 70 000.00 eur – 110 000.00 eur.

Pääoma ja korko saadaan maksaa yhtiön selvitystilassa ja konkurssissa vain kaikkia muita velkojia huonommalla etuoikeudella, mutta kuitenkin ennen osakkeenomistajille tulevaa jako-osuutta.

Pääoma saadaan palauttaa ja korkoa maksaa vain siltä osin, kun yhtiön vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomalainojen yhteismäärä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän.

Pääoman ja sen korkojen maksu edellyttää konsernilla vähintään 30,0 %:n omavaraisuutta. Jos omavaraisuus ei täyty, suunnitelman mukaiset lyhennykset ja korot siirtyvät myöhemmin maksettavaksi. Lainalle maksetaan korkoa yhtiön oman pääoman niin sallissa 3,0 % + euribor 12 kk. Korko maksetaan kaksi kertaa vuodessa 30.6. ja 31.12. Viitekorko tarkistetaan vuosittain 1.7.

Pääomalainan ehdot lainasta, määrältään 220.000,00 eur.

Yhtiö on saanut osakeyhtiölain 12 luvun mukaista pääomalainaa.

Velallisen purkautuessa, selvitystilassa ja konkurssissa pääomalainapääoma voidaan palauttaa vain kaikkia muita tavallisia velkojia huonommalla etuoikeudella, mutta kuitenkin ennen osakkeenomistajille tulevaa jako-osuutta.

Velallisen toiminnan aikana pääomalainapääoman takaisinmaksu on kokonaan tai osittain sallittua vain, jos maksun hetkellä velallisen vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomalainojen määrä ylittää velallisen viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän.

Tällä pääomalainalla on parempi oikeus velallisen varoihin kuin pääomalainoilla, jotka on annettu velalliselle tämän sopimuksen allekirjoittamispäivän jälkeen. Velallinen sitoutuu noudattamaan kuvattua etuoikeusjärjestystä kaikessa rahoitustoiminnassaan.

Pääomalainan takaisinmaksulla ei ole eräpäivää ja se maksetaan takaisin velkojalle vain velallisen päätöksellä. Velkojalla ei ole oikeutta vaatia pääomalainapääoman takaisinmaksua.

Mikäli kuitenkin Restamax Oyj:n omistusosuus velallisyhtiöstä alenee alle 50 prosenttiin, erääntyy pääomalainapääoma takaisinmaksettavaksi välittömästi edellä mainitun omistusosuusrajan alittuessa.

Pääomalainapääomalle ei makseta korkoa eikä pääomalainapääoman takaisinmaksulle ole vakuutta.

Tammikuussa 2016 Restamax Oyj:hin fuusioitui kokonaan omistetut tytäryhtiöt Beefmax Oy, Baarisalkku Oy, Eiran Musiikkiteatteri Oy ja Barmax Oy. Tammikuussa 2016 perustettiin Dinnermax Oy, josta Restamax Oyj omistaa 70 %. Tammikuussa Aleksanterin Ravintolat Oy ja Ruma Oy fuusioituivat Restamax Oyj:n tytäryhtiö Priima-Ravintolat Oy:hyn, ja Eiran Tivoli Oy ja JVP Security Oy fuusioituivat Restamax Oyj:n tytäryhtiö Suomen Ravintolatoimi Oy:hyn. Lisäksi tammikuussa Restamax Oyj:n tytäryhtiö Rengasravintolat Oy:hin fuusioituivat Ravintola Wanha Posti Oy, Tampereen Espanjalaiset Ravintolat Oy ja Wood Roasted Restaurants Oy.

Helmikuussa 2016 perustettiin PurMax Oy, josta Restamax Oyj omistaa 60 %. Helmikuussa perustettiin myös Smile Retail Oy (nykyinen Smile Services Oy), jonka koko osakekannan Smile Henkilöstöpalvelut Oy omistaa 31.12.2016.

Maaliskuussa 2016 Restamax Oyj myi 20 % osuuden Roska Yhtiöt Oy:stä.

Huhtikuussa 2016 Restamax Oyj osti 80 % Urban Group Oy:n osakekannasta. Huhtikuussa Urban Group Oy osti 100 % Sabor a Mexico Oy:stä ja Cholo Oy:stä.

Toukokuussa 2016 Smile Henkilöstöpalvelut Oy osti 70 % osuuden nykyisestä Smile MMS Oy:stä, joka edelleen omistaa 70 % nykyisestä Smile MMS Työllistämispalvelut Oy:stä. Toukokuussa 2016 perustettiin Smile MMS Oy:n kokonaan omistama Smile Industries Oy.

Elokuussa 2016 Restamax Oyj:hin fuusioitui kokonaan omistettu tytäryhtiö Onemax Oy.

Syyskuussa 2016 Restamax lisäsi omistustaan Tunturimax Oy:stä ostamalla 11 % osuuden yhtiön osakkeista.

Marraskuussa 2016 Restamax Oyj osti koko Restala Oy:n osakekannan osakevaihdolla. Restala Oy omistaa 82 % Unioninkadun keidas Oy:stä. Samassa yhteydessä Restamax Oyj osti myös loput 18 % Unioninkadun keidas Oy:n osakkeista. Marraskuussa 2016 perustettiin Smile Henkilöstöpalvelut Oy:n kokonaan omistamat tytäryhtiöt RM Henkilöstöpalvelut Oy, Smile Railways Oy ja Smile Super Oy. Marraskuussa perustettiin myös Smile MMS Oy:n tytäryhtiö Smile Pohjanmaa Oy.

Joulukuussa 2016 Restamax Oyj:n tytäryhtiö Kampin Sirkus Oy osti 20 % osuuden Aito Finland Oy:stä, minkä johdosta Kampin Sirkus Oy omistaa koko Aito Finland Oy:n osakekannan. Joulukuussa allekirjoitettiin kauppakirja, jolla Thai Papaya Oy:n koko osakekanta siirtyi Restamax Oyj:n omistukseen 1.1.2017.

Selvitys tutkimus- ja kehitystoiminnan laajuudesta

Yhtiö ei harjoita varsinaista tutkimustoimintaa. Yhtiön kehitystoiminta käsittää pääasiassa uusien ravintolakonseptien kehittämistä ja jo olemassa olevien konseptien edelleen kehittämistä.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (corporate governance statement)

Restamax on laatinut erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2016 suomalaisten listayhtiöiden hallinnointikoodin suositusten mukaisesti. Selvitys on luettavissa yhtiön internetsivuilla www.restamax.fi.

Yleinen negatiivinen taloudellinen kehitys voi vaikuttaa epäedullisesti yhtiön liiketoimintaan ja liiketoiminnan tulokseen. Suhdannetaantuma vaikuttaa kuluttajien ja yritysten ostokäyttäytymiseen ja ostovoimaan.

Kilpailuympäristön muuttuminen sekä muut kilpailuriskit yhtiön toimialalla voivat vaikuttaa epäedullisesti yhtiön liiketoimintaan. Ravintola-ala on erittäin kilpailtu toimiala. Yhtiö kilpailee tuhansien muiden ravintolapalveluita tarjoavien toimijoiden kanssa maantieteellisillä toiminta-alueillaan.

Kilpailuympäristön muuttuminen ja yhtiön mahdollinen epäonnistuminen näihin muutoksiin sopeutumisessa ja niiden hallinnassa sekä muut kilpailuun liittyvät riskit voivat toteutuessaan vaikuttaa olennaisen haitallisesti yhtiön tai jonkin sen yksikön liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuuden näkymiin sekä yhtiön osakkeiden arvoon.

Ravintola-alan suurimpia haasteita on ennakoida kuluttajien tarpeita, mieltymyksiä ja käyttäytymistä. Näihin tarpeisiin vaikuttavat yhteiskunnalliset muutokset, kuten yleinen ostovoiman kasvu ja ikärakenne. Restamax pyrkii kehittämään palvelukonseptiaan kuluttajien tarpeet ja mieltymykset ennakoivalla tavalla.

Yleinen vuokratason kehitys, vuokrien korotukset sekä alkoholin ja elintarvikkeiden hinnan ja palkkakustannusten nousu voivat vaikuttaa epäedullisesti yhtiön liiketoimintaan. Erityisesti toimitilakulut muodostavat merkittävän osan Restamaxin liiketoiminnan kuluista. Restamaxin toimitilat ovat pääosin vuokratiloja, joten yleisellä vuokratasolla ja sen kehityksellä on suuri merkitys yhtiön liiketoimintaan. Vaikka Restamax pyrkii valitsemaan vuokraamansa toimitilat huolellisesti sekä solmimaan pitkäaikaisia ja edullisia vuokrasopimuksia, vuokratilakustannukset saattavat nousta vuokratason yleisen kehityksen vuoksi sekä vuokranantajista johtuvista syistä. Myös merkittäväällä palkkakustannusten kohoamisella voi olla haitallinen vaikutus yhtiön toiminnan tulokseen. Lisäksi alkoholin ja elintarvikkeiden hinnannousu voi heikentää Restamaxin myyntikatteita.

Sääntely-ympäristön, erityisesti anniskelu- ja elintarvikelainsäädännön muuttuminen sekä tulkintakäytännön vaihtelu voivat vaikuttaa epäedullisesti Yhtiön liiketoimintaan. Restamaxin harjoittama ravintola- ja yökerhotoiminta on Suomessa tarkoin säänneltyä. Hallinto- ja sääntelyviranomaiset tulkitsevat Restamaxiin sovellettavia lakeja ja määräyksiä, jotka liittyvät muun muassa alkoholiin, anniskeluoikeuksiin sekä elintarvikkeisiin, elintarviketurvallisuuteen ja -hygieniaan. Viranomaistulkinnat ja -käytännöt saattavat lisäksi vaihdella merkittävästi eri alueilla. Laeissa ja määräyksissä asetetaan usein suhteellisen ankaria ja jopa taannehtivia vastuita kustannuksista ja vahingoista. Restamax pyrkii harjoittamaan liiketoimintaansa kaikkien sitä koskevien lakien ja määräysten sekä muiden säännösten mukaisesti.

Restamaxin harjoittama liiketoiminta on merkittävältä osin luvanvaraista ja tarkkaan valvottua. Sääntelyn odottamaton muuttuminen voi vaikuttaa haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, sillä Restamaxin liiketoiminta on merkittävässä määrin riippuvainen luvanvaraisista seikoista, kuten anniskeluluvista sekä luvista alkoholijuomien anniskeluaajan jatkamiseen. Restamaxin liikevaihdosta huomattava osuus muodostuu alkoholijuomien myynnistä, mistä syystä anniskelulupien väliaikainen tai lopullinen peruuttaminen voi laskea Yhtiön myyntiä selvästi.

Yhtiölle kielteinen päätös missä tahansa oikeudenkäynnissä tai viranomaismenettelyssä voi vaikuttaa epäedullisesti Yhtiön liiketoimintaan. Restamaxilla on laajaa toimintaa ympäri Suomea, ja sen konserniyhtiöt voivat joutua osapuoleksi tai kohteeksi oikeudenkäynneissä ja viranomaismenettelyissä sekä kanteissa, jotka liittyvät niiden toimintaan. Oikeudenkäyntien, viranomaismenettelyjen ja muiden vastakkainasetteluun perustuvien käsittelyjen tai kanteiden luonteen johdosta niiden lopputulosta on vaikea ennakoida, eikä tällaisten vireillä olevien tai tulevien menettelyjen tai kanteiden lopputuloksesta voi olla varmuutta. Mikä tahansa Restamaxille kielteinen päätös missä tahansa oikeudenkäynnissä, viranomaismenettelyssä tai kanteessa voi vaikuttaa olennaisen haitallisesti tai jonkin sen yksikön sen liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin sekä osakkeiden arvoon.

Yhtiön pääasialliset rahoitusriskit ovat maksuvalmius-, korko-, ja luottoriskit. Yhtiö rahoittaa liiketoimintaansa ja kasvuaan tulorahoituksella sekä oman ja vieraan pääoman ehtoisesella rahoituksella. Yhtiön rahoitusasemaan ja maksuvalmiuteen vaikuttavat tulevaisuuden rahavirrat ja niihin liittyvät riskitekijät sekä rahoituksen saatavuus. Konsernin henkilöstövuokrausliiketoiminnasta suurin osa suuntautuu ravintola-alalle. Näin ollen ravintolamarkkinassa tapahtuvat muutokset ja alan työllisyystilanne heijastuvat myös konsernin henkilöstövuokraustoimintaan. Henkilöstövuokraustoiminta voi lisätä konsernin luottotappioita.

Liikearvot on testattu vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä. Näiden omaisuuserien arvonalentumistestauslaskelmien mukaan liikearvoissa ei ollut tapahtunut arvonalentumista.

Osakkeenomistajat

Restamax Oyj:n osakepääoma oli tilikauden 2016 lopussa 150 000 euroa (150 000 euroa) ja osakkeiden lukumäärä oli yhteensä 16 619 620 kappaletta (16 379 620). Yhtiöllä ei ollut hallussaan tilikauden päättyessä (200 000) Restamax Oyj:n osakkeita. Restamax Oyj:n tytäryhtiö Smile Huippu Oy:llä oli 31.12.2016 hallussaan 43 500 osaketta (43 500), joka vastaa noin 0,26 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista.

Yhtiön osakasluettelon mukaan yhtiöllä oli 30.12.2016 2 052 (1 610) osakkeenomistajaa ja 13.3.2017 2 226 osakkeenomistajaa.

Yhtiön kymmenen suurinta osakkeenomistajaa 13.3.2017 olivat:

Osakkeenomistaja	Osakkeita (kpl)	%
Laine Capital Oy *	3 036 000	18,27
Pimu Capital Oy **	3 000 000	18,05
Niemi Mika Rainer	2 236 789	13,46
Mr Max Oy***	1 599 994	9,63
Sign Systems Finland Oy	1 001 540	6,03
Evli Suomi Pienyhtiöt	822 791	4,95
Niemi Hanna-Stiina	469 237	2,82
Fingastro Oy****	365 000	2,20
Laakkonen Mikko Kalervo	340 000	2,05
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	271 566	1,63
Yhteensä	13 142 917	79,08

* Hallituksen jäsenen Timo Laineen määräysvaltayhteisö.

** Hallituksen jäsenen Mikko Aartion määräysvaltayhteisö.

*** Hallituksen jäsenten Timo Laineen ja Mikko Aartion määräysvaltayhteisö.

**** Toimitusjohtaja Markku Virtasen määräysvaltayhteisö.

Hallituksen valtuudet

Varsinainen yhtiökokous 27.4.2016 valtuutti hallituksen päättämään enintään 800.000 oman osakkeen hankkimisesta yhtiön vapaalla omalla pääomalla yhdessä tai useammassa erässä, huomioiden osakeyhtiölain määräykset yhtiön hallussa olevien osakkeiden enimmäismäärästä, seuraavin ehdoin: Omat osakkeet hankitaan yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla, jolloin hankinnat vähentävät yhtiön voitonjakoon käytettävissä olevia varoja. Osakkeet hankitaan kaupankäynnissä säännellyllä markkinalla Helsingin Pörssissä, minkä vuoksi hankinta tapahtuu suunnatusti eli muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa. Osakkeista maksettava vastike on Restamax Oyj:n osakkeen säännellyllä markkinalla Helsingin Pörssin päällistalla hankintapäivänä muodostuva hinta. Osakkeiden hankinnat toteutetaan NASDAQ Helsinki Oy:n järjestämässä kaupankäynnissä sen sääntöjen ja ohjeiden mukaisesti. Osakkeita voidaan hankkia käytettäväksi mahdollisten yrityskauppojen tai muiden järjestelyjen rahoittamiseen tai toteuttamiseen, yhtiön kannustinjärjestelmien toteuttamiseen tai muihin hallituksen päättämiin tarkoituksiin. Hankittavien osakkeiden enimmäismäärä vastaa noin 4,9 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista ja äänistä, joten osakkeiden hankinnalla ei ole merkittävää vaikutusta osakkeenomistukseen ja äänivallan jakautumiseen yhtiössä. Hallitus päättää muista omien osakkeiden hankkimiseen liittyvistä seikoista. Valtuutus on voimassa vuoden 2017 varsinaisen yhtiökokouksen loppuun saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen valtuutuspäätöksestä lukien.

Tilikaudella 2016 oli voimassa varsinainen yhtiökokouksen 23.4.2014 päätös, jolla yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti valtuuttaa hallituksen päättämään osakeannista ja osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:n tarkoittamien osakkeeseen oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta seuraavin ehdoin: Hallitus voi valtuutuksen nojalla päättää enintään 1.500.000 uuden osakkeen antamisesta sekä enintään 800.000 yhtiön hallussa olevan yhtiön oman osakkeen luovuttamisesta. Hallitus voi käyttää valtuutusta yhdessä tai useammassa erässä. Uusia osakkeita voidaan antaa ja yhtiön hallussa olevia omia osakkeita luovuttaa joko maksua vastaan tai maksutta. Uudet osakkeet voidaan antaa ja yhtiöllä olevat omat osakkeet luovuttaa yhtiön osakkeenomistajille siinä suhteessa, kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita tai osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatusti. Uusien osakkeiden antaminen tai yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttaminen voidaan suorittaa myös apporttiomaisuutta vastaan tai käyttämällä merkitsijällä yhtiöltä olevaa saatavaa merkintähinnan tai osakkeista maksettavan määrän kuittaamiseen. Uusien osakkeiden merkintähinta ja yhtiön omista osakkeista maksettava määrä merkitään sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Hallitus voi valtuutuksen nojalla antaa optio-oikeuksia tai muita osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja erityisiä oikeuksia, jotka oikeuttavat maksua vastaan saamaan uusia osakkeita tai yhtiön hallussa olevia omia osakkeita laissa mainituin edellytyksin. Hallitus päättää kaikista muista osakeanteihin ja osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen erityisten oikeuksien antamiseen liittyvistä seikoista. Valtuutus on voimassa 30.6.2017 asti, ja se kumosi kaikki aikaisemmat valtuutukset päättää osakeannista sekä osakkeeseen oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta.

Tilinpäätöspäivän jälkeiset olennaiset tapahtumat

Restamax Oyj osti 29.12.2016 päivätyllä kauppakirjalla Thai Papaya Oy -nimisen ravintolaliiketoimintaa harjoittavan yhtiön osakekannasta 60 %. Omistus- ja hallintaoikeus osakkeisiin siirtyi Restamax Oyj:lle 1.1.2017.

Tammikuussa 2017 Restamax Oy merkitsi 72 % perustettavan Rivermax Oy:n osakekannasta. Rivermax Oy osti tamperelaisravintoloiden Hullu Poro, Jackie Brown Gold, Näsilinnan von Nottbeck, kesäravintolat Little Joe ja Laituri sekä Porissa toimivien Café European ja Kirjurin kesäravintolan liiketoiminnat.

Restamax Oyj:n ravintolaliiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö osti Joensuussa toimivan ravintola Glorian ravintolaliiketoiminnan 27.1.2017 päivätyllä kauppakirjalla. Glorian omistus- ja hallintaoikeus siirtyy konsernille 1.3.2017.

Tilikauden päättymisen jälkeen Henkilöstövuokraussegmenttiin perustettiin tytäryhtiöt Smile Industries Kuopio Oy, Smile Industries Jyväskylä Oy ja Smile Industries Tampere Oy.

Restamax Oyj:n pitkäaikainen toimitusjohtaja Markku Virtanen siirtyy pois tehtävästään henkilökohtaisten syiden takia 30.6.2017 alkaen.

Vuoden 2017 näkymät

Restamax arvioi konsernin liikevaihdon kasvavan ja kannattavuuden säilyvän hyvällä tasolla tilikaudella 2017. Yhtiön tavoitteena on saavuttaa 180 miljoonan euron liikevaihto vuoden 2018 loppuun mennessä.

000 euroa	Liite	1.1.2016-31.12.2016	1.1.2015-31.12.2015
Liikevaihto	21	130 071,9	113 618,1
Liiketoiminnan muut tuotot	22	2 533,9	1 281,0
Materiaalit ja palvelut	23	-30 070,7	-28 361,2
Henkilöstökulut	24	-45 311,7	-35 960,4
Liiketoiminnan muut kulut	26	-37 824,6	-34 041,5
Käyttökate		19 398,8	16 535,8
Poistot ja arvonalentumiset	25	-10 400,9	-9 269,5
Liikevoitto		8 997,9	7 266,3
Osuus osakkuusyrityksen tuloksesta		-151,2	0,0
Rahoitustuotot	27	186,6	41,5
Rahoituskulut	27	-1 139,4	-1 236,5
Rahoituskulut (netto)	27	-952,8	-1 195,0
Voitto/tappio ennen veroja		7 893,9	6 071,3
Tuloverot	28	-1 933,8	-1 977,9
Laskennallisten verojen muutos	17,28	-95,7	715,3
Tilikauden tulos		5 864,4	4 808,8
Jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		5 608,1	5 050,0
Määräysvallattomille omistajille		256,3	-241,1
Yhteensä		5 864,4	4 808,8
Emoyrityksen omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos			
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa), tilikauden voitto	7	0,35	0,31
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (euroa), tilikauden voitto	7	0,35	0,31
Konsernin laaja tuloslaskelma			
Tilikauden tulos		5 864,4	4 808,8
Kauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen:			
Myytävissä olevat rahoitusvarat	14	0,0	0,0
Kauden laaja tulos yhteensä		5 864,4	4 808,8
Jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		5 608,1	5 050,0
Määräysvallattomille omistajille		256,3	-241,1
Yhteensä		5 864,4	4 808,8

Liitetiedot sivuilla 13 – 63 ovat olennainen osa tilinpäätöstä.

000 euroa	Liite	31.12.2016	31.12.2015
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	9	47 435,8	43 801,7
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	10	28 834,3	29 003,3
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	11	1 178,8	1 330,0
Myytavissä olevat rahoitusvarat	14	620,2	622,1
Korolliset lainasaamiset	13	168,2	178,9
Korottomat muut saamiset	13	1 030,7	996,6
Laskennalliset verosaamiset	17	142,1	568,1
Pitkäaikaiset varat yhteensä		79 410,2	76 500,6
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	12	2 317,6	2 054,8
Korolliset lainasaamiset	13	30,0	67,5
Myyntisaamiset ja muut saamiset	13	14 037,2	9 821,6
Rahavarat	15	1 871,1	2 135,1
Lyhytaikaiset varat yhteensä		18 255,9	14 079,0
Varat yhteensä		97 666,0	90 579,6
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	16	150,0	150,0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	16	36 586,1	33 937,3
Käyvän arvon rahasto	16	-13,3	-13,3
Omat osakkeet	16	-191,4	-972,6
Kertyneet voittovarot	16	6 541,4	6 293,1
Oman pääoman ehtoinen laina	16	220,0	220,0
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		43 292,8	39 614,5
Määräysvallattomat omistajat	16	669,0	428,9
Oma pääoma yhteensä		43 961,8	40 043,4
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	17	703,0	811,2
Varaukset	18	183,2	93,2
Rahoitusvelat	19	24 369,9	22 170,3
Ostovelat ja muut velat	20	796,4	722,1
Pitkäaikaiset velat yhteensä		26 052,5	23 796,8
Lyhytaikaiset velat			
Rahoitusvelat	19	8 193,0	9 227,9
Ostovelat ja muut velat	20	19 458,8	17 511,6
Lyhytaikaiset velat yhteensä		27 651,7	26 739,4
Velat yhteensä		53 704,2	50 536,2
Oma pääoma ja velat yhteensä		97 666,0	90 579,6

Liitetiedot sivuilla 13 – 63 ovat olennainen osa tilinpäätöstä.

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma

000 euroa	Liite	Osake- pääoma	SVOP	Käyvän arvon rahasto	Omat osakkeet	Kertyneet voittovarot	Oman pääoman ehtoinen laina	Yhteensä	Määräys- vallat- tomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2016	16	150,0	33 937,3	-13,3	-972,6	6 293,1	220,0	39 614,5	428,9	40 043,4
Katsauskauden laaja tulos										
Tilikauden tulos						5 608,1		5 608,1	256,3	5 864,4
Tilikauden laaja tulos yhteensä		0,0	0,0	0,0	0,0	5 608,1	0,0	5 608,1	256,3	5 864,4
Liiketoimet omistajien kanssa										
Oman pääoman ehtoiset lainat	16							0,0		0,0
Osingonjako	16					-4 356,8		-4 356,8	-229,1	-4 585,8
Osakeanti			2 648,8					2 648,8		2 648,8
Omien osakkeiden mitätöinti					781,2	-781,2		0,0		0,0
Määräysvallattomien omistajien osuuksien muutokset, jotka eivät johtaneet muutokseen määräysvallassa						-221,9		-221,9	212,9	-9,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		0,0	2 648,8	0,0	781,2	-5 359,8	0,0	-1 929,8	-16,2	-1 946,0
Oma pääoma 31.12.2016	16	150,0	36 586,1	-13,3	-191,4	6 541,5	220,0	43 292,8	669,0	43 961,8

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma

000 euroa	Liite	Osake- pääoma	SVOP	Käyvän arvon rahasto	Omat osakkeet	Kertyneet voittovarot	Oman pääoman ehtoinen laina	Yhteensä	Määräys- vallat- tomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2015	16	150,0	33 937,3	-13,3	-441,7	5 197,6	220,0	39 049,9	354,8	39 404,7
Katsauskauden laaja tulos										
Tilikauden tulos						5 050,0		5 050,0	-241,1	4 808,8
Tilikauden laaja tulos yhteensä		0,0	0,0	0,0	0,0	5 050,0	0,0	5 050,0	-241,1	4 808,8
Liiketoimet omistajien kanssa										
Osingonjako	16					-3 565,5		-3 565,5	-380,4	-3 945,9
Omien osakkeiden hankinta					-530,9			-530,9		-530,9
Määräysvallattomien omistajien osuuksien muutokset, jotka eivät johtaneet muutokseen määräysvallassa						-389,0		-389,0	378,7	-10,3
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat, jotka johtivat muutokseen määräysvallassa								0,0	317,0	317,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		0,0	0,0	0,0	-530,9	-3 954,4	0,0	-4 485,4	315,3	-4 170,1
Oma pääoma 31.12.2015	16	150,0	33 937,3	-13,3	-972,6	6 293,1	220,0	39 614,5	428,9	40 043,4

Liitetiedot sivuilla 13 – 63 ovat olennainen osa tilinpäätöstä.

000 euroa	2016	2015
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden voitto	5 864,4	4 808,8
Oikaisut:		
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	-432,9	-61,2
Poistot ja arvonalentumiset	10 400,9	9 269,5
Rahoituskulut (netto)	952,8	1 195,0
Verot	2 029,5	1 262,5
Osuus osakkuusyhtiön voitosta tai tappiosta	151,2	0,0
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	18 965,9	16 474,7
Käyttöpääoman muutokset:		
Myyntisaamisten ja muiden saamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-3 275,1	-1 657,4
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	-34,5	170,2
Ostovelkojen ja muiden velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	1 506,4	-2 013,6
Käyttöpääoman muutos	-1 803,2	-3 500,8
Saadut osingot	0,0	0,0
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-1 021,4	-1 092,1
Saadut korot	67,3	41,0
Maksetut verot	-2 687,0	434,6
Liiketoiminnan nettorahavirta	13 521,6	12 357,3
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin (-)	-7 193,0	-10 491,6
Pitkäaikaisten lainasaamisten vähennys (+) / lisäys (-)	94,7	-121,2
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-1 364,3	-3 602,2
Liiketoimintakaupat, hankinnat (-)	-1 507,7	-1 683,7
Liiketoimintakaupat, myynnit (+)	126,8	149,6
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinta (-)	-110,0	-0,5
Määräysvallattomien omistajien osuuksien myynnit (+)	0,5	66,7
Ostetut osakkuusyhtiöosakkeet	0,0	-1 330,0
Investointien nettorahavirta	-9 952,9	-17 012,9
Rahoituksen rahavirta		
Omien osakkeiden hankinta (-)	0,0	-530,5
Pitkäaikaisten lainojen nostot (+)	21 740,0	11 000,0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut (-)	-19 791,7	-4 404,5
Lyhytaikaisten lainojen nostot (+) / takaisinmaksut (-)	-1 207,1	-227,6
Rahoitusleasingvelkojen lyhennykset (-)	0,0	-55,3
Maksetut osingot	-4 573,9	-4 233,8
Rahoituksen nettorahavirta	-3 832,7	1 548,2
Rahavarojen muutos	-264,1	-3 107,4
Rahavarat 1.1.	2 135,1	5 242,5
Rahavarat 31.12.	1 871,1	2 135,1
Muutos	-264,1	-3 107,4

Liitetiedot sivuilla 13 – 63 ovat olennainen osa tilinpäätöstä.

Konsernin perustiedot

Konsernin päätoimiala on ravintola- ja henkilöstövuokrauspalveluiden tuottaminen.

Konsernin emoyhtiö on Restamax Oyj. Emoyrityksen kotipaikka on Tampere, kotivaltio on Suomi ja sen rekisteröity osoite Hatanpään valtatie 1 B, 33100 Tampere.

Restamax Oyj tytäryhtiöineen (yhdessä ”Restamax” tai ”Konserni”) on suomalainen ravintola- ja henkilöstövuokrausalan konserni, jonka toiminta on keskittynyt kokonaisuudessaan Suomeen. Konserniin kuuluu yhteensä 118 seurustelu- ja ruokaravintolaa sekä yökerhoa eri puolilla maata, joista 111 on omassa operoinnissa ja 7 vuokrattuna. Konsernilla on myös muuta ravintola-alaa tukevaa toimintaa. Konsernin ravintolakonsepteihin kuuluvat mm. Viihdemaailma Ilona, Classic American Diner, Stefan's Steakhouse sekä viihdekeskukset Galaxie ja Space Bowling & Billiards.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa internetosoitteesta www.restamax.fi tai konsernin emoyrityksen pääkonttorista edellä mainitusta osoitteesta.

Restamax Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 3.4.2017 tämän tilinpäätöksen julkaistavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Laatimisperusta

Tämä on Restamax-konsernin viides tilinpäätös, joka on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2016 voimassaolevia IAS- ja IFRS-standardeja ja niistä annettuja SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyt menettelyt mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen, jollei laadintaperiaatteissa ole muuta mainittu.

Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina, ellei toisin ole mainittu. Yhtiön toimintavaluutta on euro.

Konsernitilinpäätös on laadittu noudattaen samoja laadintaperiaatteita kuin vuonna 2015, lukuun ottamatta seuraavia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Näiden uusien tai uudistettujen standardien ja tulkintojen käyttöönotolla ei ole ollut merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen, mutta niillä voi olla vaikutusta tulevien liiketoimien ja tapahtumien tilinpäätöskäsittelyyn tai esittämiseen.

- IAS 1 *Tilinpäätöksen esittäminen* muutos *Liitetietoihin liittyvä aloite (Disclosure Initiative)* .

- IFRS 11 *Yhteisjärjestelyt* muutos *Yhteisen toiminnon osuuden hankinnan kirjanpidollinen käsittely* .

- IFRS 10 *Konsernitilinpäätös* , IFRS 12 *Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä* ja IAS 28 *Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin* muutos *Yhdistelemisen poikkeuksen soveltaminen* .

- IAS 16 *Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet* ja IAS 38 *Aineettomat oikeudet* muutos *Selvennys hyväksyttäviin poistomenetelmiin* .

- IAS 16 *Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet* ja IAS 41 *Maatalous* muutos *Tuottavat hyödykkeet* .

- IAS 19 *Työsuhde-etuudet* muutos *Etuuspohjaiset työsuhde-etuudet: Työntekijöiden suorittamat maksut* .

- *IFRS-standardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset 2012 – 2014 (Annual Improvements to IFRS 2012 – 2014)* .

Arvioiden käyttö

Konsernitilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää tiettyjen arvioiden ja oletusten käyttämistä, jotka vaikuttavat raportoituihin lukuihin. Tilinpäätöksen sisältämät arviot ja oletukset perustuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Nämä oletukset ja arviot vaikuttavat taseen omaisuus- ja velkamääriin, esitettyihin ehdollisten varojen ja velkojen esittämiseen liitetiedoissa sekä tilikauden tuottoihin ja kuluihin. Arviot perustuvat aikaisempaan kokemukseen, markkinatietoihin ja lukuisiin muihin kohtuullisina pidettäviin olettamuksiin, mutta toteutuvat luvut voivat poiketa näistä arvioista erilaisten oletusten tai olosuhteiden vuoksi. Johto joutuu käyttämään harkintaa noudattaessaan tilinpäätöksen laatimisperiaatteita ja tekemään arvioita esimerkiksi tuloveroihin, liikearvon arvonalentumistestauksiin sekä varauksiin ja ehdollisiin velkoihin liittyen. Nämä periaatteet ja arviot edellyttävät johdolta subjektiivisia ja monimutkaisia harkintaan perustuvia arvioita, kuten arvioita luonteeltaan epävarmojen tekijöiden vaikutuksesta.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu tilikauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi milloin ne liittyvät suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin tai muihin laajan tuloksen eriin. Tällöin myös niihin liittyvä vero vaikutus kirjataan kyseisiin eriin vastaavasti osaksi omaa pääomaa. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisella edellisiin tilikausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät aineellisten ja aineettomien käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpidon ja verotuksellisten arvojen välisistä eroista, liiketoimintojen yhdistämisissä varoihin ja velkoihin tehdyistä käypiin arvoihin perustuvista oikaisusta ja käyttämättömistä verotuksellisista tappioista. Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja tai verokantoja, jotka on siihen mennessä käytännössä hyväksytyt.

Laskennalliset verosaamiset kirjataan siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan tältä osin jokaisena tilinpäätöspäivänä.

Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, kun kyseessä on alun perin kirjanpitoon merkittävä omaisuuserä tai velka eikä kyseessä ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä tällaisen omaisuus- tai velkaerän kirjaaminen vaikuta kirjanpidon tulokseen, eikä verotettavaan tuloon liiketoimen toteutumisajankohtana.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan silloin, kun konsernilla on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään ja kun laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin joko samalta verovelvolliselta tai eri verovelvollisilta, kun saaminen ja velka on tarkoitus realisoida nettomääräisesti.

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen ja tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on luotettavasti arvioitavissa.

Varaukset arvostetaan velvoitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Nykyarvon laskennassa käytetty diskonttaustekijä valitaan siten, että se kuvastaa markkinoiden näkemystä tarkasteluhetkellä rahan aika-arvosta ja velvoitteeseen liittyvistä riskeistä. Jos osasta velvoitetta on mahdollisuus saada korvaus kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa. Varausten määriä arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja niiden määriä muutetaan vastaamaan parasta arviota tarkasteluhetkellä. Varausten muutokset merkitään tuloslaskelmaan samaan erään kuin varaus on alun perin kirjattu.

Tappiollisesta sopimuksesta kirjataan varaus, kun velvoitteiden täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida luotettavasti määritellä. Ehdollinen velka esitetään tilinpäätöksen liitetietona.

Liikearvon arvioitu arvonalentuminen

Arvonalentumistestauksessa liikearvoa sisältävän rahavirtaa tuottavan yksikköjen ryhmän kirjanpitoarvoa verrataan sen kerrytettävissä olevaan rahamäärään vuosittain ja tarvittaessa mahdollisen arvonalentumisen varalta. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmän kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu käyttöarvolaskelmiin. Diskonttauksessa käytetyssä korossa on huomioitu toimialakohtaisia tekijöitä.

Testauksessa kerrytettävissä olevaa rahamäärää arvioidaan budjetein, ennustein ja terminaalikausin, ja laskelmien herkkyyttä analysoidaan muun muassa diskonttokoron, kannattavuuden ja jäännösarvojen kasvutekijän muutoksien osalta. Muutokset näissä arvioissa tai rahavirtaa tuottavien yksiköiden tai yksikköryhmien rakenteessa tai lukumäärässä saattavat aiheuttaa arvonalentumisia hyödykkeiden käypiin arvoihin tai liikearvoihin. Arviot koskevat tuotteiden odotettuja myyntihintoja, tuotekustannusten odotettua hintakehitystä ja diskonttokorkoa.

Yhdistelyperiaatteet

Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa.

Konsernin keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä päivästä alkaen, jolloin määräysvalta siirtyy konsernille ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Määrä, jolla hankintameno ylittää konsernin osuuden hankitun yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden käyvästä arvosta, kirjataan liikearvoksi. Jos hankintameno on pienempi kuin hankitun tytäryrityksen nettovarallisuus, erotus merkitään suoraan tuloslaskelmaan tuloksi.

Hankintaan liittyvät menot, lukuun ottamatta vieraan tai oman pääomanehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja, on kirjattu kuluksi. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä ja se on luokiteltu joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Omaksi pääomaksi luokiteltua lisäkauppahintaa ei arvosteta uudelleen. Mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa arvostetaan joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien osuuden suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta. Arvostamisperiaate määritetään erikseen kullekin yrityshankinnalle.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä realisoitumattomat voitot eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta. Tytäryritysten tilinpäätösten laadintaperiaatteet on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin laadintaperiaatteita.

Tilikauden voiton tai tappion jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään tuloslaskelmassa. Laajan tuloksen jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Laaja tulos kohdistetaan määräysvallattomille omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen. Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omasta pääomasta esitetään omana eräänään taseessa oman pääoman osana. Emoyrityksellä tytäryrityksessä olevan omistuosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina. Vaiheittain toteutuvan hankinnan yhteydessä aiempi omistusosuus arvostetaan käypään arvoon ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Konsernin menettäessä määräysvallan tytäryrityksessä, arvostetaan jäljelle jäävä osuus määräysvallan menettämispäivän käypään arvoon ja tästä syntyvä erotus kirjataan tulosvaikutteisesti.

Osakkuusyrittukset ovat yrityksiä, joiden äänivallasta konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta syntyy pääsääntöisesti silloin, kun konserni omistaa yli 20 prosenttia yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Osakkuusyrittukset yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyrittusen tappiosta ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappiota yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyrittusen velvoitteiden täyttämiseen. Osakkuusyrittus sijoitus sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon. Realisoitumattomat voitot konsernin ja osakkuusyrittusen välillä on eliminoitu konsernin omistuosuuden mukaisesti. Konsernin omistuosuuden mukainen osuus osakkuusyrittusten tilikauden tuloksista esitetään omana eräänään liikevoiton jälkeen. Vastaavasti konsernin osuus osakkuusyrittusen muihin laajan tuloksen eriin kirjatusta muutoksista kirjataan konsernin muihin laajan tuloksen eriin.

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Restamax Oyj:n ja sen omistamat tytäryhtiöt tytäryrityksineen. Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt tytär- ja osakkuusyrittukset on eritelty liitteessä 31.

Konsernin toimintasegmentit, jotka ovat myös raportoitavia segmenttejä, ovat konsernin strategiset liiketoimintayksiköt: ravintolat ja henkilöstövuokraus. Nämä liiketoimintayksiköt tuottavat erilaisia tuotteita ja palveluja, ja niitä johdetaan erillisinä yksiköinä, sillä niiden liiketoiminta edellyttää erilaisen strategian käyttöä. Konsernin ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi, joka vastaa resurssien kohdentamisesta ja tuloksen arvioinnista, on nimetty konsernin johtoryhmä. Konserni toimii yksinomaan kotimaisilla markkinoilla.

Konsernin esittämä segmentti-informaatio perustuu johdon sisäiseen raportointiin, jonka laatimisperiaatteet ovat IFRS-standardien mukaiset. Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan. Konsernin varoja ja velkoja ei kohdisteta eikä seurata segmenttikohtaisesti sisäisessä taloudellisessa raportoinnissa.

Konsernissa segmenttien tuloksellisuuden arviointi ja segmenteille kohdennettavia resursseja koskevat päätökset perustuvat segmenttien käyttökatteeseen. Tämä on johdon käsityksen mukaan soveltuvin mittari vertailtaessa segmenttien tuloksellisuutta kyseisten toimialojen muihin yrityksiin.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Konsernitalinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toimintavaluutan määräisinä käyttäen tapahtumapäivänä vallitsevaa kurssia. Ulkomaan rahan määräiset monetaariset erät on muutettu toimintavaluutan määräisiksi raportointikauden päättymispäivän kurssija käyttäen. Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuttamisesta syntyneet voitot ja tappiot on kirjattu tulosvaikutteisesti. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle. Konsernilla on vähäisiä ulkomaan rahan määräisiä eriä.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla kertyneillä arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuon. Alkuperäinen hankintamenu sisältää hankinnasta välittömästi aiheutuvat kustannukset. Myöhemmin syntyneet menot sisällytetään hyödykkeen kirjanpitoarvoon tai kirjataan erillisenä hyödykkeenä vain mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintamenu on luotettavasti määritettävissä. Korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti sille kaudelle, kun ne ovat toteutuneet. Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eripituiset, kukin osa käsitellään erillisenä hyödykkeenä. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet sisältävät myös toimialalle tyyppisesti määrävälialojin suoritettavia ravintoloiden vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenoja, jotka muodostuvat mm. vuokratiloissa sijaitsevien liikehuoneistojen sisätilojen viimeistelyistä.

Poistot aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä lasketaan degressiivisinä jäännösarvopoistoina tai tasapoistoina kirjaamalla hankintamenot kuluksi arvioitujen taloudellisten vaikutusaikojen kuluessa seuraavasti:

Koneet ja kalusto jäännösarvopoisto 25.0 %

Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot 5–10 vuotta

Rakennukset 30 vuotta

Aineellisten hyödykkeiden jäännösarvot ja taloudelliset vaikutusajat tarkistetaan vähintään vuosittain tilinpäätöspäivänä ja tarvittaessa oikaistaan arvonalentumisilla. Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo olisi alentunut. Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on sen kerryttävissä olevaa rahamäärää suurempi, kyseisen omaisuuserän kirjanpitoarvoa alennetaan välittömästi siten, että se vastaa kerryttävissä olevaa rahamäärää. Kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 -standardin mukaisesti, poistojen kirjaaminen lopetetaan.

Aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Aineettomat hyödykkeet

Konsernin aineettomat hyödykkeet koostuvat pääasiassa liiketoimintojen yhdistämisissä syntyneistä liikearvoista, liiketoimintojen yhdistämisissä yksilöidyistä muista aineettomista hyödykkeistä, kuten nimenkäyttöoikeudet, kilpailukieltosopimukset ja edulliset vuokrasopimukset.

Liiketoimintojen yhdistämisissä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteenlaskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon.

Liikearvoista ja muista taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomista aineettomista hyödykkeistä ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisten arvonalentumisen varalta. Sellaisilla kilpailukieltosopimuksilla, jotka ovat voimassa toistaiseksi, katsotaan olevan rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika. Liikearvo ja edellä mainitut kilpailukieltosopimukset arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisilla.

Liiketoimintojen yhdistämisen yhteydessä yksilöidyt rajallisen taloudellisen vaikutusajan omaavat muut aineettomat hyödykkeet kirjataan taseessa erilleen liikearvosta, mikäli ne täyttävät hyödykkeen määritelmän, ovat eriteltävissä tai jos ne syntyvät sopimuksista tai laillisista oikeuksista, ja jos niiden käypä arvo voidaan määritellä luotettavasti. Tällaiset aineettomat hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon ja poistetaan tasapoistoina niiden tunnetun tai arvioitun taloudellisen vaikutusajan kuluessa seuraavasti:

Nimenkäyttöoikeus	5–10 vuotta
Kilpailukielto (rajalliset)	2–3 vuotta
Edulliset vuokrasopimukset	2–10 vuotta
Asiakassopimukset	3–10 vuotta

Konsernilla ei ole ollut tutkimus- ja kehittämismenoja vuosina 2015–2016.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvon alentuminen

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo, aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika sekä keskeneräiset aineettomat hyödykkeet. Arvonalentumisen kirjaamistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksiköiden tai yksiköiden ryhmän tasolla, eli sillä alimmalla tasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton, ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttaus korkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään tai rahavirtaa tuottavaan yksikköön liittyvistä erityisriskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumistappio kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa, toiseksi vähentämään tasasuhteisesti muita yksikön omaisuuseriä. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Omaisuuserästä kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos niissä arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää.

Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta tehtyä arvonalentumiskirjausta ei kuitenkaan peruta missään tilanteessa.

Vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

Aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Tällaisella sopimuksella hankittu omaisuus erä merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingsopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa, tai mikäli ei ole varmuutta omistusoikeuden siirtymisestä vuokralle ottajalle vuokrauden päätyttyä, poistot tehdään taloudellista vaikutusaikaa lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen vuokra-aikana siten, että kullakin kaudella jäljellä olevalle velalle muodostuu saman suuruinen korkoprosentti. Vuokraveloitteet sisältyvät rahoitusvelkoihin.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Konserni vuokralle antajana

Muilla kuin rahoitusleasingsopimuksilla vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Niistä tehdään poistot taloudellisena vaikutusaikana, kuten vastaavista omassa käytössä olevista aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä. Vuokratuotot kirjataan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuon tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Hankintamenu määritetään painotetun keskihinnan menetelmällä. Hankintamenu sisältää välittömät ostokulut arvonlisäveroilla vähennettynä. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty myynnistä aiheutuvat menot.

Vaihto-omaisuus sisältää ravintoloiden ruokien raaka-aineita sekä alkoholi- ja tupakkatuotteita.

Eläkeveloitteet

Eläkeveloitteet luokitellaan etuus pohjaisiksi tai maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Konsernin lakisäätöiset eläkejärjestelyt Suomessa on luokiteltu maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisessa eläkejärjestelyssä konserni maksaa kiinteitä maksuja eläkejärjestelyyn, eläkevakuutusyhtiölle. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista veloitetta lisämaksuihin, mikäli maksujen saajataholla ei ole riittävästi varoja maksaa työntekijöiden nykyisiltä tai aikaisemmilta kausilta ansaitsemia eläke-etuuksia. Maksupohjaisessa järjestelyssä maksetut suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee.

Tuloutusperiaatteet

Tavaroiden myynti

Konsernin liikevaihto muodostuu pääasiassa ravintolaliiketoiminnan juomien, ruoan ja savukkeiden myynneistä.

Kirjattavan tuoton määrä myyntihetkellä muodostuu myydystä tavarasta saadun tai saatavan vastikkeen käyvästä arvosta vähennettynä arvonnlisäveroilla sekä paljous- ja muilla alennuksilla. Pääosa konsernin tuotoista muodostuu vähittäismyynnistä, jossa maksuvälineenä käytetään joko käteistä tai luottokorttia.

Palvelujen myynti

Palveluiden myynti kirjataan tuotoksi sille tilikaudelle, jolla palvelu suoritetaan ja taloudellisen hyödyn saaminen palvelusuoritteesta on todennäköistä. Palveluiden myynti luetaan myös konsernin liikevaihtoon.

Konsernin palvelujen myynti muodostuu henkilöstövuokrausliiketoiminnan myynneistä, saaduista mainos-, markkinointi- tai vastaavan tilan myynneistä saaduista tuotoista sekä lippituloista.

Vuokratuotot

Vuokratuotot tuloutetaan tasaerinä vuokrakaudelle.

Korot ja osingot

Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot silloin, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

Myytävänä olevaksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Pitkäaikaiset omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmät) ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät ja velat luokitellaan myytävänä olevaksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijasta. Myytävänä olevaksi luokittelun edellytyksien katsotaan täyttyvän, kun myynti on erittäin todennäköinen ja omaisuuserä (tai luovutettavien erien ryhmä) on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan yleisin ja tavanomaisin ehdoin, kun johto on sitoutunut myyntiin ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta.

Välittömästi ennen luokittelua myytävänä olevaksi luokitellut omaisuuserät tai luovutettavien erien ryhmän varat ja velat arvostetaan niihin sovellettavien IFRS-standardien mukaisesti. Luokitteluhetkestä lähtien myytävänä olevat omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmä) arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä.

Luovutettavien erien ryhmään kuuluvat omaisuuserät, jotka eivät kuulu IFRS 5 -standardin arvostussääntöjen soveltamisalaan, ja velat arvostetaan niitä koskevien IFRS-standardien mukaan myös luokitteluhetken jälkeen.

Lopetettu toiminto on konsernin osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi, ja joka täyttää IFRS 5:n mukaiset lopetetun toiminnon luokittelukriteerit.

Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omana eränään konsernin laajassa tuloslaskelmassa. Myytävänä olevat omaisuuserät, luovutettavien erien ryhmät, myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät sekä luovutettavien erien ryhmään sisältyvät velat esitetään taseessa erillään muista eristä.

IAS 1 *Tilinpäätöksen esittäminen* -standardi ei määrittele käyttökateen tai liikevoiton käsitettä. Konserni on määrittänyt ne seuraavasti: käyttökate on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään materiaalien ja palveluiden ostokulut varaston muutoksella oikaistuna, vähennetään henkilöstökulut sekä liiketoiminnan muut kulut.

Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään käyttökateen alapuolella; liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu kun käyttökatteesta vähennetään poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot. Kurssierot sisältyvät käyttökatteeseen, mikäli ne syntyvät liiketoimintaan liittyvistä eristä; muuten ne on kirjattu rahoituseriin.

Varaukset ja ehdolliset velat

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuveloitteen toteutuminen on todennäköistä ja veloitteen suuruus on luotettavasti arvioitavissa. Varaukset arvostetaan veloitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Nykyarvon laskennassa käytetty diskonttaustekijä valitaan siten, että se kuvastaa markkinoiden näkemystä tarkasteluhetkellä rahan aika-arvosta ja veloitteeseen liittyvistä riskeistä. Jos osasta veloitetta on mahdollisuus saada korvaus kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa. Varausten määriä arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja niiden määriä muutetaan vastaamaan parasta arviota tarkasteluhetkellä. Varausten muutokset merkitään tuloslaskelmaan samaan erään kuin varaus on alun perin kirjattu.

Tappiollisesta sopimuksesta kirjataan varaus, kun veloitteiden täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuveloitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida luotettavasti määritellä. Ehdollinen velka esitetään liitetietona.

Tuloslaskelman verokulu muodostuu tilikauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi milloin ne liittyvät suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin tai muihin laajan tuloksen eriin. Tällöin myös niihin liittyvä veroaikutus kirjataan kyseisiin eriin vastaavasti osaksi omaa pääomaa. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin tilikausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät aineellisten ja aineettomien käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpidon ja verotuksellisten arvojen välisistä eroista, liiketoimintojen yhdistämisissä varoihin ja velkoihin tehdyistä käypiin arvoihin perustuvista oikaisusta ja käyttämättömistä verotuksellisista tappioista. Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja tai verokantoja, jotka on siihen mennessä käytännössä hyväksytyt.

Laskennalliset verosaamiset kirjataan siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan tältä osin jokaisena tilinpäätöspäivänä.

Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, kun kyseessä on alun perin kirjanpitoon merkittävä omaisuuserä tai velka eikä kyseessä ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä tällaisen omaisuus- tai velkaerän kirjaaminen vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon liiketoimen toteutumisajankohtana.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan silloin, kun konsernilla on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään ja kun laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin joko samalta verovelvolliselta tai eri verovelvollisilta, kun saaminen ja velka on tarkoitus realisoida nettomääräisesti.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan IAS 39 -standardin mukaisesti seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, lainat ja muut saamiset sekä myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Transaktiomenot sisällytetään edellä mainittujen rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä, joka on päivä, jolloin konserni sitoutuu ostamaan tai myymään omaisuuserän.

Rahoitusvaroihin kuuluva erä kirjataan pois taseesta silloin, kun konserni luopuu erän sopimusperusteisista oikeuksista, oikeudet raukeavat tai kun konserni menettää erän määräysvallan.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat-ryhmään luokitellaan sellaiset rahoitusvarat, jotka on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi, kuten johdannaiset ja korkorahastot, tai jotka luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka syntyvät tavaroiden ja palvelujen tai rahan luovuttamisesta velalliselle. Lainoja ja muita saamisista ei noteerata toimivilla markkinoilla, ja niihin liittyvät maksut ovat kiinteistä tai määritettävissä. Niiden arvostusperuste on jaksotettu hankintameno efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Ne sisältyvät taseessa myyntisaamiset ja muut saamiset -ryhmään luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin: viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaisesti määrätty tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitus pitää alle 12 kuukauden ajan tilinpäätöspäivästä lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin. Myytävissä olevat rahoitusvarat voivat koostua osakkeista ja osuuksista. Ne arvostetaan käypään arvoon, tai milloin käypä arvo ei ole määritettävissä luotettavasti, hankintahintaan. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin käyvän arvon rahastoon omaan pääomaan verovaikutus huomioon ottaen. Kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio.

Konsernin rahoitusvelat kuuluvat IAS 39 -standardin mukaisesti jaksotettuun hankintamenoan arvostettaviin rahoitusvelkoihin ja ne muodostuvat rahoituslaitoslainoista, ostoveloista ja muista rahoitusveloista. Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin kaikki rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenoan. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Mikäli osakesijoitusten käypä arvo on alittanut hankintamenoan merkittävässä määrin ja konsernin määrittelemän ajanjakson ajan, tämä on osoitus myytävissä olevan osakkeen arvonalentumisesta. Jos arvonalentumisesta on näyttöä, käyvän arvon rahastoon kertynyt tappio siirretään tuloslaskelmaan. Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokiteltujen oman pääomanehtoisten sijoitusten arvonalentumistappiota ei peruuteta tuloslaskelman kautta, kun taas korkoinstrumentteihin kohdistunut arvonalentumistappion myöhempi peruuntuminen kirjataan tulosvaikutteisesti.

Konserni kirjaa myyntisaamisista tai muista saamisista arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että vastapuoli ei pysty suoriutumaan veloitteestaan. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, konkurssin todennäköisyys tai maksujen laiminlyönti ovat näyttöjä arvonalentumisesta. Tuloslaskelmaan kirjattavan arvonalentumistappion suuruus määritetään saamisen kirjanpitoarvon ja efektiivisellä korolla diskontattujen arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Mikäli arvonalentumistappion määrä pienenee jollakin myöhemmällä tilikaudella, ja vähennyksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumisen kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan, kirjattu tappio perutaan tulosvaikutteisesti.

Rahavarat

Rahavarat muodostuvat käteisestä rahasta, rahasta pankkitileillä, vaadittaessa nostettavista olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista, jotka ovat helposti vaihdettavissa etukäteen tiedossa olevaan määrään käteisvaroja ja joiden arvonmuutosten riski on vähäinen. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien. Rahavarat kirjataan taseeseen käypään arvoon.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Lainojen hankinnasta aiheutuneet transaktiomenot jaksotetaan korkokuluksi efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Osakepääoma

Osakepääoma muodostuu yksinomaan kantaosakkeista. Uusien osakkeiden tai muiden omien oman pääomanehtoisten instrumenttien liikkeeseenlaskusta tai hankinnasta välittömästi aiheutuvat verolla vähennetyt menot kirjataan omaan pääomaan pienentämään liikkeeseen laskusta saatua vastiketta. Jos yhtiö hankkii takaisin omia oman pääoman ehtoisia instrumenttejaan, näiden instrumenttien hankintameno vähennetään omasta pääomasta.

Osingonjako

Osingonjakovelka konsernin osakkeenomistajille kirjataan kaudelle, jolla yhtiökokous on osingon hyväksynyt.

IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit, joita konserni ei ole vielä soveltanut. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien. (*-merkityt ei ole vielä hyväksytyt sovellettavaksi EU:ssa.)

- IFRS 15 *Myyntituotot asiakassopimuksista* (voimaan EU:ssa 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 15 määrittelee yhden tulouttamismallin, jota yhteisön tulee soveltaa kaikkien asiakassopimusten tulouttamiseen. Asiakas on taho, joka on solminut yhtiön kanssa sopimuksen saadakseen yhteisön normaalin toiminnan tuottamia tavaroita tai palveluja vastiketta vastaan. Standardin peruseriaatteena on, että yhteisön on kirjattava myyntituotot siten, että ne kuvaavat luvattujen tavaroiden tai palvelujen luovuttamista asiakkaalle, ja sellaisena rahamääränä, joka kuvastaa vastiketta, johon yhteisö odottaa olevansa oikeutettu kyseisiä tavaroita tai palveluja vastaan. Standardi sisältää huomattavan määrän liitetietovaatimuksia. IFRS 15 korvaa nykyiset tulouttamista käsittelevät standardit IAS 18 *Tuotot* ja IAS 11 *Pitkäaikaishankkeet* sekä niihin liittyvät tulkinnat. Konsernin tekemän analyysin perusteella tulouttamiseen ei ole odotettavissa merkittäviä muutoksia uuden standardin myötä. Konsernin suoritevelvoitteet koostuvat vuokratyövoiman tarjonnasta, ravintoloiden yksittäisistä tavaroista ja palveluista sekä mainos- ja markkinointitilojen myyntituotoista. Konsernin ravintolatoiminta on lähtökohtaisesti vähittäiskauppaa ja henkilöstövuokraus tuntipohjaista palvelutoimintaa. Konserni tulee jatkamaan standardin vaikutusten analysointia vuoden 2017 aikana. Konsernin Franchise-liiketoiminnassa sopimusosapuoli maksaa aloitusmaksun sopimussuhteen alussa. Konsernin analysoinnin mukaan aloitusmaksu Franchise-sopimuksesta tullaan IFRS 15 -standardin mukaisesti jaksottamaan koko sopimuskaudelle, joka on kaikissa sopimuksissa 5 vuotta.
- *Selvennykset IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista* * (voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla) julkaistiin huhtikuussa 2016. Selvennykset antavat lisäohjeistusta (a) sopimusvelvoitteiden tunnistamiseen, (b) päämies – agenttisuhteen arvioimiseen, ja (c) lisensoimisen soveltamiseen. Selvennyksillä ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta konserniin. Konserni tarkastelee selvennyksiä IFRS 15 -standardin käyttöönoton yhteydessä.
- IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit ja siihen tehdyt muutokset* (voimaan EU:ssa 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 9 on useammasta osiosta koostunut projekti, jolla korvataan nykyinen IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* -standardi. IFRS 9 -luokittelua ja arvostamista koskevan osuuden mukaan rahoitusvarojen luokittelu ja arvostaminen riippuu yhtiön liiketoimintamallista ja sopimukseen perustuvien rahavirtojen ominaispiirteistä. Rahoitusvelkojen luokittelua ja arvostamista koskevat säännöt perustuvat pitkälti nykyisiin IAS 39 -vaatimuksiin. IFRS 9 yleisen suojauslaskentamallin myötä tilinpäätösraportointi heijastaa selkeämmin yhtiön riskienhallinnan käytäntöjä, koska suojauslaskennan soveltamismahdollisuuksia laajennetaan. Lisäksi, tehokkuustestaus on uudistettu ja korvattu "taloudellisen yhteyden" -periaatteella. IFRS 9 rahoitusvarojen arvonalentumismalli perustuu ennakoituihin luottotappioihin aiemman IAS 39 todettujen luottotappioiden sijaan. Enää ei ole tarvetta odottaa luottotapahtuman syntyä luottotappioiden kirjaamiseksi. Sen sijaan, yhtiö kirjaa aina odotettavissa olevat luottotappiot ja näissä tapahtuneet muutokset jokaisena tilinpäätöspäivänä alkuperäisen kirjaamisen jälkeen luottoriskissä tapahtuneen muutoksen seurauksena. Standardi lisää myös useita uusia liitetietovaatimuksia yhtiön riskien hallinnasta. Konserni ei odota standardin vaikuttavan merkittäväällä tavalla yhtiön tulokseen tai taloudelliseen asemaan.
- IFRS 16 *Vuokrasopimukset** julkaistiin tammikuussa 2016 (voimaan 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 16 määrittelee vuokrasopimukseen liittyvät kirjaamis-, arvostamis-, esittämisen- ja liitetietovaatimukset. Standardin mukaan kaikki vuokralle ottajien vuokrasopimukset käsitellään samalla tavalla niin, että vuokralle ottaja kirjaa taseeseen omaisuuserät ja velat kaikista vuokrasopimuksista, ellei vuokrauskausi ole 12 kuukautta tai sitä lyhyempi, tai vuokrauksen arvo ole matala. Vuokralle antajat luokittelevat vuokrasopimukset edelleen rahoitusleasing- tai muiksi vuokrasopimuksiksi. IFRS 16:n mukainen vuokralle antajan vuokrasopimusten tilinpäätöskäsittely on olennaisilta osin muuttumaton nykyisiin standardeihin verrattuna. Uuden standardin käyttöönotto tulee vaikuttamaan siihen, miten vuokrasopimukset esitetään konsernin tilinpäätöksessä. Konserni arvioi standardin tulevan vaikuttamaan merkittävästi tulokseen ja taloudelliseen asemaan, koska valtaosa konsernin ravintoloista toimii vuokratiloissa. Konserni tulee analysoimaan tarkemmin standardin vaikutuksia vuoden 2017 aikana.
- Millään muulla jo julkaistulla, mutta ei vielä voimassa olevalla uudella standardilla, standardin muutoksella tai IFRIC -tulkinnalla ei odoteta olevan vaikutusta konsernin raportointiin.

Riskienhallinnan periaatteet ja prosessi

Konserni altistuu toiminnassaan joillekin rahoitusriskeille, mukaan lukien korkojen muutosten vaikutuksille. Konsernin riskienhallinnan keskeinen periaate on rahoitusmarkkinoiden ennakoimattomuus ja pyrkimys minimoida mahdolliset haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen. Konsernin talousjohto tunnistaa ja arvioi riskit ja hankkii tarvittaessa instrumentit riskeiltä suojautumiseen.

Konsernin rahoituskäytäntö ohjaa konsernin kaikkia rahoitustapahtumia. Tärkeimmät rahoitusmarkkinariskit on selostettu alla.

Korkoriski

Konsernin korkoriski aiheutuu pääasiassa pitkäaikaisista lainoista, jotka on laskettu liikkeeseen muuttuvakorkoisina. Konserni ei tällä hetkellä suojaa korkoriskiä. Lainojen korot vaihtelevat 1–6 kk:n euriborin + 1,65 – 2,00 % marginaalin mukaan.

Konsernin tulot sekä operatiiviset rahavirrat ovat pääosiltaan riippumattomia markkinakorkojen vaihteluista. Konserni on pääasiallisesti altistunut korkoriskille muuttuvien korkojen osalta ja sen katsotaan liittyvän lähinnä lainasalkkuun. Tilinpäätöspäivänä 100.0 % luotoista oli muuttuvakorkoisia.

Maksuvalmiusriski

Konsernissa pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää mm. analysoimalla kuukausittain ravintoloiden käyttöastetta, myynnin kehitystä ja investointitarpeita, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Talousjohtaja analysoi mahdollisen lisärahoituksen tarpeen.

Konsernin rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan riittävien luottolimiittireservien, lainojen tasapainoisen maturiteettijakauman ja riittävän pitkien laina-aikojen avulla sekä käyttämällä tarpeen mukaan useampia rahoituslaitoksia ja rahoitusmuotoja. Konsernin rahoituksen toiminnassa määritellään maksuvalmiusvarannon optimikoko käteiselle.

Konsernin maksuvalmius säilyi vuoden 2016 aikana hyvänä. Vuoden lopussa rahavarat olivat yhteensä 1.871,1 tuhatta euroa (2.135,1 31.12.2015), jonka lisäksi konsernilla oli käytettävissään nostamattomia vahvistettuja tililimiittejä yhteensä n. 4,9 miljoonaa euroa (31.12.2015 3,0 miljoonaa euroa).

Vuoden aikana konserni nosti 21.740,0 tuhatta euroa uutta pitkäaikaista rahoitusta investointien rahoittamiseen. Näiden rahoitusjärjestelyjen laina-ajat ovat 5–6 vuotta. Konsernin korollisen bruttovelan keskimääräinen vuosikorko vuonna 2016 oli noin 2,3 % (2,3 % vuonna 2015).

Tärkeimmät lainakovenantit raportoidaan lainanantajille neljännesvuosittain. Jos konserni rikkoo lainakovenanttiehtoja, velkoja voi vaatia lainojen nopeutettua takaisinmaksua. Johto tarkkailee lainakovenanttiehtojen täyttymistä säännöllisesti. Tilikauden 2016 aikana konserni on kyennyt täyttämään lainoihin liittyvät kovenanttiehdot, jotka liittyvät tiettyihin operatiivisiin rahavirtatavoitteisiin, omavaraisuusasteeseen ja investointien määrään.

Konsernin johto ei ole tunnistanut rahoitusvaroissa tai rahoituslähteissä merkittäviä maksuvalmiusriskikeskittymiä.

Seuraavassa taulukossa esitellään maturiteettianalyysi. Negatiivinen luku tarkoittaa sisään tulevaa rahaa. Luvut ovat diskonttaamattomia ja ne sisältävät koronmaksut, pääoman lyhennykset ja takaisinmaksut.

31.12.2016

Milj. euroa	Liite	Tasearvo	Rahavirta	Alle 1 vuosi	1- alle 2 vuotta	2 - 5 vuotta	yli 5 vuotta
Rahoitusvelat	19	32 562,9	34 505,5	8 504,4	14 038,1	8 180,4	3 782,6

31.12.2015

Milj. euroa	Liite	Tasearvo	Rahavirta	Alle 1 vuosi	1- alle 2 vuotta	2 - 5 vuotta	yli 5 vuotta
Rahoitusvelat	19	31 398,1	33 288,0	10 105,6	14 295,2	8 887,2	0,0

Luottoriski

Konsernin toimintatapa määrittelee asiakkaiden vastapuolten luottokelpoisuusvaatimukset. Konsernissa pääasiallinen maksutapa on käteiskauppa. Henkilöstövuokraussegmentin liiketoiminta perustuu laskutusmyyntiin. Luottoriskin hallinta ja luotonvalvonta on keskitetty konsernin talousjohdolle.

Ravintolasegmentin saamisten osalta konsernilla ei ole olennaista luottoriskikeskittymää, sillä saamiset muodostuvat useista eristä. Ravintolasegmentin myynti- ja muihin saamisiin liittyviä riskejä minimoidaan lyhyillä maksuajoilla, myyntisaatavien asiakaskohtaisella seurannalla ja tehokkailla perintätoimilla.

Henkilöstövuokraussegmenttiin liittyy sen liiketoiminnan luonteeseen ja toimialalle tavanomainen luottotappioriski myyntisaamisten osalta. Lisäksi henkilöstövuokraussegmentin tietyille suurille asiakkaille on maksettu markkinointitukea, jonka ansainta perustuu asiakkaiden tuleviin ostoihin ja niistä syntyvien myyntisaatavien maksuihin. Henkilöstövuokraussegmentissä tiettyjen suurten asiakkuuksien myyntisaatavat ja markkinointituet yhdessä muodostavat konsernille merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Henkilöstövuokraussegmentin myynti- ja muihin saamisiin liittyviä riskejä pyritään minimoimaan saatavien maksuajoilla, myyntisaatavien asiakaskohtaisella seurannalla, tehokkailla perintätoimilla ja asiakkaiden luottokelpoisuusvaatimusten tarkistamisella sekä osittain myös erilaisilla vakuusjärjestelyillä.

Henkilöstövuokraustoiminta voi lisätä konsernin luottotappioita tai tarvetta luottotappiovarauksille.

Saamisten ikäjakauma on esitetty liitetiedossa 13, Saamiset.

Tilikauden aikana konsernilla oli tulosvaikutteisesti kirjattuja luottotappioita 72,1 tuhatta euroa (2016) ja 477,3 tuhatta euroa (2015).

Konsernin pääoman hallinnan (oma vs. vieras pääoma) pyrkimyksenä on optimaalisen pääomarakenteen avulla tukea liiketoimintaa varmistamalla normaalit toimintaedellytykset ja kasvattaa omistaja-arvoa pitkällä aikavälillä.

Pääomarakenteeseen vaikutetaan pääasiassa osingonjaon, pääomalainojen ja osakeantien kautta. Konserni voi myös päättää omaisuserien myynneistä velkojen vähentämiseksi. Pääomana hallinnoidaan konsernitaseen osoittamaa omaa pääomaa. Optimaalinen pääomarakenne takaa myös pienemmät pääoman kustannukset.

Konsernin nettovelkaantumisasteet olivat seuraavat:

Milj. euroa	2016	2015
Korolliset velat	32 562,9	31 598,1
Korolliset saamiset	-125,3	-150,3
Rahavarat	-1 871,1	-2 135,1
Nettovelat	30 566,5	29 312,7
Oma pääoma yhteensä	43 961,8	40 043,4
Nettovelkaantumisaste	69,1 %	73,2 %

Määräysvallattomien omistajien osuuksien muutokset 2016

Konserni osti 19.9.2016 11 %:n lisäosuuden Tunturimax Oy:n osakekannasta. Konserni omistaa hankinnan jälkeen yrityksen osakekannasta 76 %. Kauppahinta oli 220,0 tuhatta euroa. Hankinnan johdosta määräysvallattomien omistajien osuus pieneni 79,0 tuhatta euroa ja voittovarot pienenivät 141,0 tuhatta euroa.

Restamax Oyj:n tytäryhtiö Smile Henkilöstöpalvelut Oy osti 10 %:n lisäosuuden Smile Retail Oy:n (nyk. Smile Services Oy) osakekannasta. Smile Henkilöstöpalvelut Oy omistaa Smile Retail Oy:stä (nyk. Smile Services Oy) tämän kaupan myötä 100 %. Kauppahinta oli 250,00 euroa. Hankinnan johdosta määräysvallattomien osuus kasvoi 4,1 tuhatta euroa ja voittovarot pienenivät 4,1 tuhatta euroa.

Restamax Oyj:n tytäryhtiö Kampin Sirkus Oy osti 40 %:n lisäosuuden Markkinointitoimisto Aito Finland Oy:n osakekannasta. Kampin Sirkus Oy omistaa tämän hankinnan myötä Markkinointitoimisto Aito Finland Oy:stä 100 %. Kauppahinta oli 0,00 euroa. Hankinnan johdosta määräysvallattomien osuus kasvoi 23,0 tuhatta euroa ja voittovarot pienenivät 21,8 tuhatta euroa.

Määräysvallattomien omistajien osuuksien muutokset 2015

Konserni osti 20.5.2015 20,0 %:n lisäosuuden Aleksanterin Ravintolat Oy:n osakekannasta ja omistaa hankinnan jälkeen yrityksen osakekannasta 100 %. Kauppahinta oli 1,00 euroa. Hankinnan johdosta määräysvallattomien omistajien osuus kasvoi 4,2 tuhatta euroa ja voittovarot pienentyivät 4,3 tuhatta euroa.

Konserni on 30.4.2015 hankkinut 20,0 % lisäosuuden Eiran Musiikkiteatteri Oy:n osakekannasta ja omistaa hankinnan jälkeen yrityksen koko osakekannan. Kauppahinta oli 500,00 euroa. Määräysvallattomien omistajien osuus kasvoi hankinnan johdosta 380,6 tuhatta euroa ja voittovarot pienentyivät 372,1 tuhatta euroa.

Tilikauden 2016 hankinnatHankitut tytäryhtiöt ja liiketoiminnot

Restamax Oyj:n ravintolaliiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö osti Jyväskylässä sijaitsevan ravintola Food Bar & Kitchenin ravintolaliiketoiminnan 2.1.2016 päivätyllä kauppakirjalla.

Restamax Oyj:n henkilöstövuokrausliiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö osti TOR-henkilöstövuokrausliiketoiminnan 1.1.2016 päivätyllä kauppakirjalla.

Restamax Oyj:n ravintolaliiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö osti 24.3.2016 päivätyllä kauppakirjalla Helsingissä sijaitsevan ravintola Namun ja Showroomin ravintolaliiketoiminnan. Liiketoiminta siirtyi Restamax-konsernille 1.4.2016.

Restamax Oyj:n henkilöstövuokrausliiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö osti 23.3.2016 päivätyllä kauppakirjalla 70 % Make My Solutions Oy -nimisen osakeyhtiön osakekannasta (yhtiön nimi muutettiin Smile MMS Oy:ksi 2.5.2015). Smile MMS Oy omistaa henkilöstövuokraustoimintaa harjoittavan Smile MMS Työllistämispalvelut Oy:n osakekannasta 70 %. Omistus- ja hallintaoikeus kaupan kohteena oleviin osakkeisiin siirtyi Restamax-konsernille 1.5.2016.

Restamax Oyj osti 29.4.2016 päivätyllä kauppakirjalla Urban Group Oy:n osakekannasta 80 %. Urban Group Oy omistaa ravintolaliiketoimintaa harjoittavan Cholo Oy:n osakekannasta 100 % ja ravintolaliiketoimintaa harjoittavan Sabor a México Oy:n osakekannasta 100 %. Omistus ja hallintaoikeus kaupan kohteena oleviin osakkeisiin siirtyi Restamax konsernille kauppakirjan allekirjoituksilla.

Hankittujen liiketoimintojen varojen arvot määräysvallan siirtymishetkellä olivat seuraavat:

	Liite	
Aineelliset hyödykkeet	10	753,5
Aineettomat hyödykkeet	9	1 345,3
Vaihto-omaisuus	12	30,7
Myyntisaamiset ja muut saamiset		666,7
Rahavarat		<u>596,2</u>
Varat yhteensä		3 392,4
Rahoitusvelat		-42,0
Laskennallinen verovelka	17	-76,0
Muut velat		<u>-949,5</u>
Velat yhteensä		-1 067,6
Nettovarallisuus		2 324,8
Liikearvon syntyminen hankinnoissa:		
Kokonaisvastike		
Käteisvarat		2 643,0
Velat		<u>404,7</u>
Määräysvallattomien omistajien osuus		263,7
Hankitun kokonaisuuden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus		2 324,8
Liikearvo		1 299,5
Yhdestä hankinnasta muodostunut negatiivinen liikearvo, joka tuloutettu liiketoiminnan muissa tuotoissa		-312,8

Restamax Oyj sopi 14.11.2016 Restala Oy:n omistajien kanssa osakevaihdosta, jossa Restamax Oyj hankki Restala Oy:n koko osakekannan 116.465 kpl osakkeita suunnatulla osakeannilla laskemalla liikkeelle 440.000,00 kpl Restamax Oyj:n osakkeita Restala Oy:n omistajille. Restala Oy omistaa 82 % Unioninkadun keidas Oy:stä, joka harjoittaa ravintolaliiketoimintaa.

Restamax Oyj osti 15.11.2016 päivätyllä kauppakirjalla 18 % ravintolaliiketoimintaa harjoittavan Unioninkadun keidas Oy:n osakkeista.

Hankittujen liiketoimintojen varojen arvot määräysvallan siirtymishetkellä olivat seuraavat:

	Liite	
Aineettomat	9	1 089,3
Aineelliset hyödykkeet	10	391,3
Vaihto-omaisuus	12	205,3
Sijoitukset		0,1
Myyntisaamiset ja muut saamiset		411,3
Rahavarat		<u>225,2</u>
Varat yhteensä		2 322,6
Rahoitusvelat	19	-338,3
Muut velat		-1 165,9
Laskennalliset verovelat		<u>-146,0</u>
Velat yhteensä		-1 650,1
Nettovarallisuus		672,4
Liikearvon syntyminen hankinnoissa:		
Kokonaisvastike		
Käteisvarat		500,0
Osakkeet		<u>2 596,0</u>
Hankitun kokonaisuuden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus		672,4
Liikearvo		2 423,6

Hankinnoissa syntyi yhteensä 3.723,0 tuhatta euroa liikearvoa, joka perustuu hankinnassa odotettavissa oleviin synergiaetuihin, etabloitumiseen uusille markkina-alueille ja odotettavissa oleviin hyötyihin yhdistämällä hankitut ravintolat ja henkilöstöpalveluliiketoiminnot konsernin muiden ravintolakonseptien ja palvelujen kanssa. Kirjatusta käyvän arvon allokoinnista syntyneistä aineettomista oikeuksista 2.434,6 tuhatta euroa on verotuksessa vähennyskelpoista. Hankintojen vaikutus konsernin vuoden 2016 liikevaihtoon oli 10.023,0 tuhatta euroa ja tilikauden tulokseen 612,4 tuhatta euroa.

Hankintojen vaikutus konsernin koko tilikauden 1.1.–31.12.2016 liikevaihtoon olisi ollut 14.357,6 tuhatta euroa ja tilikauden tulokseen 570,9 tuhatta euroa.

Tilikauden 2015 hankinnatHankitut tytäryhtiöt ja liiketoiminnot

Restamax Oyj osti Oulussa sijaitsevien Tivoli- ja Apollo-yökerhojen sekä Porissa sijaitsevan Cabaret-yökerhon liiketoiminnot 31.12.2014 toteutetulla kaupalla. Yökerhojen liiketoiminnot siirtyivät Restamaxin omistukseen 1.1.2015.

Restamax Oyj:n ravintolaliiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö Priima-Ravintolat Oy osti ravintolaliiketoimintaa harjoittavan Tampereen Satamaravintolat Oy:n koko osakekannan 20.2.2015 päivätyllä kauppakirjalla.

Restamax Oyj osti 2.4.2015 ravintolaliiketoimintaa harjoittavan Italpal Oy:n koko osakekannan.

Restamax Oyj osti 1.6.2015 ravintolaliiketoimintaa harjoittavan Levin Ravintolakatu Oy:n koko osakekannan.

Restamax Oyj:n ravintolaliiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö Northmax Oy osti Oulussa sijaitsevan Ravintola Glorian ja Pub Glorian ravintolaliiketoiminnot heinäkuussa 2015.

Restamax Oyj osti 1.10.2015 ravintolaliiketoimintaa harjoittavan Suomen Siipiravintolat Oy:n osakekannasta 70 % ja Hernesaaren Ranta Oy:n osakekannasta 60 % .

Hankittujen liiketoimintojen ja tytäryhtiön varojen arvot määräysvallan siirtymishetkellä olivat seuraavat:

	Liite	Kirjatut arvot
Aineelliset hyödykkeet	10	2 114,9
Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet	9	1 494,2
Sijoitukset	14	682,2
Vaihto-omaisuus		230,8
Lyhytaikaiset saamiset		640,9
Rahavarat		<u>391,2</u>
Varat yhteensä		5 554,2
Laskennallinen verovelka	17	327,9
Muut velat		<u>2 481,8</u>
Velat yhteensä		2 809,7
Nettovarallisuus		2 744,6
Liikearvon syntyminen hankinnoissa:		
Kokonaisvastike		6 248,6
Hankitun kokonaisuuden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus		2 744,6
Määräysvallattomien omistajien osuus		<u>-317,0</u>
Liikearvo		3 821,1

Hankinnoissa syntyi yhteensä 3.821,1 tuhatta euroa liikearvoa, joka perustuu hankinnassa odotettavissa oleviin synergiaetuihin, etabloitumiseen uusille markkina-alueille ja odotettavissa oleviin hyötyihin yhdistämällä hankitut ravintolat ja henkilöstöpalveluliiketoiminnot konsernin muiden ravintolakonseptien ja palvelujen kanssa. Kirjatusta käyvän arvon allokoinnista syntyneistä aineettomista oikeuksista 1.490,0 tuhatta euroa on verotuksessa vähennyskelpoista. Hankintojen vaikutus konsernin vuoden 2015 liikevaihtoon oli 9.625,5 tuhatta euroa ja tilikauden tulokseen 793,6 tuhatta euroa.

6 Myyty liiketoiminnot

34

Tilikauden 2016 myyty liiketoiminnot

Konserni on kauden aikana myynyt omistussuutensa ravintolaliiketoiminnoista seuraavasti:

Nimi	Myyty	Paikkakunta	Määräysvallan siirtymispäivä
Ravintola Minibaari	100 %	Tampere	18.4.2016

Myydyn ravintolan varat määräytymisvallan siirtymishetkellä oli seuraava:

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	43,6

Tähän myyntiin kohdistui arvonalentumista yksikölle kohdistettuun liikearvoon. Arvonalentumistappio on kirjattu laajaan tuloslaskelmaan "poistot ja arvonalentumiset" -riville seuraavasti:

Aineettomat oikeudet - liikearvo	15,0

Tilikauden 2015 myyty liiketoiminnot

Konserni on kauden aikana myynyt omistussuutensa ravintolaliiketoiminnoista seuraavasti:

Nimi	Myyty	Paikkakunta	Määräysvallan siirtymispäivä
Ravintola Alabama	100 %	Nokia	1.6.2015
Ristorante Como	100 %	Helsinki	18.9.2015

Myytyjen varojen arvot määräysvallan siirtymishetkellä olivat yhteensä seuraavat:

Liikearvo	82,6
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	<u>165,7</u>
Nettovarat yhteensä	248,3

Näihin myynteihin kohdistui arvonalentumisia yksikölle kohdistettuun liikearvoon. Arvonalentumistappio on kirjattu laajaan tuloslaskelmaan "poistot ja arvonalentumiset" -riville seuraavasti:

Aineettomat oikeudet -liikearvo	67,9

Liiketoiminnan muihin kuluihin on kirjattu arvonalentuminen 20,4 tuhatta euroa.

7 Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

	2016	2015
Emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden voitto (tuhatta euroa)	5 608,1	5 050,0
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	16 235 842	16 203 745
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa/osake)	0,35	0,31
Laimennettu osakekohtainen tulos (euroa/osake)	0,35	0,31

Konsernilla ei ole laimentavia eli kantaosakkeiden määrää lisääviä instrumentteja.

Konsernilla on kaksi raportoitavaa toimintasegmenttiä, jotka ovat konsernin strategisia liiketoimintayksiköitä.

Konsernin raportoitavat toimintasegmentit ovat:

Ravintolat	ravintolapalveluiden tuottaminen
Henkilöstövuokraus	henkilöstövuokrauspalveluiden tuottaminen

Ravintolat-segmentti toimii kaikilla ravintola-alan sektoreilla ja tarjoaa erilaisia ravintolaelämyksiä asiakkaiden tarpeisiin periaatteella "aamusta iltaan" ylläpitämällä seurustelu- ja ruokaravintoloita sekä yökerhoja. Segmentillä on yhteensä 60 konseptia, joista noin puolet on suunniteltu monistettaviksi. Yhtiön tunnettuja ravintolakonsepteja ovat mm. Viihdemaailma Ilona, Classic American Diner, Stefan's Steakhouse, Galaxie Center sekä Space Bowling & Billiards.

Henkilöstövuokraus-segmentti tarjoaa henkilöstöpalveluja pääasiassa ravintola- ja HoReCa-alalla toimiville yrityksille. Segmentin tuotot koostuvat henkilöstön vuokraamisesta saaduista tuotoista.

2016				
	Ravintolat	Henkilöstövuokraus	Eliminoinnit	Konserni
Tulos				
Liikevaihto	107 544,2	34 129,4	-11 601,7	130 071,9
Liiketoiminnan muut tuotot	3 036,2	69,2	-571,5	2 533,9
Käyttökate	16 475,1	3 441,5	-517,5	19 398,8
Poistot	-9 074,1	-1 844,6	517,8	-10 400,9
Liikevoitto	7 401,0	1 596,9	0,0	8 997,9
Voitto/tappio ennen veroja	6 547,2	1 358,4	-11,7	7 893,9
Varat				
Raportoitavan segmentin varat	91 114,9	18 244,6	-11 693,4	97 666,0
Velat				
Raportoitavan segmentin velat	48 649,0	18 456,2	-13 401,0	53 704,2
2015				
	Ravintolat	Henkilöstövuokraus	Eliminoinnit	Konserni
Tulos				
Liikevaihto	100 315,2	24 151,3	-10 848,4	113 618,1
Liiketoiminnan muut tuotot	1 726,6	2,2	-447,8	1 281,0
Käyttökate	14 801,1	2 160,7	-425,9	16 535,8
Poistot	-8 309,4	-1 385,9	425,9	-9 269,5
Liikevoitto	6 491,6	774,7	0,0	7 266,3
Voitto/tappio ennen veroja	5 599,2	481,7	-9,6	6 071,3

Henkilöstövuokraussegmentissä on noin 381.000 euron luottotappiokirjaus ja 297.000 euron aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiskirjaus.

2015				
	Ravintolat	Henkilöstövuokraus	Eliminoinnit	Konserni
Varat				
Raportoitavan segmentin varat	85 770,8	15 861,1	-11 052,2	90 579,6
Velat				
Raportoitavan segmentin velat	45 857,7	17 361,1	-12 682,6	50 536,2

31.12.2016

000 euroa	Liite	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016		34 350,8	13 095,7	47 446,4
Liiketoimintojen yhdistäminen	5	3 723,0	2 075,3	5 798,3
Lisäykset		0,0	1 037,9	1 037,9
Vähennykset		-6,4	-387,2	-393,6
Hankintameno 31.12.2016		38 067,5	15 821,7	53 889,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2016		-160,9	-3 484,2	-3 644,9
Arvonalentumiset	25	-15,0	0,0	-15,0
Poistot	25	0,0	-2 793,4	-2 793,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2016		-175,9	-6 277,6	-6 453,3
Kirjanpitoarvo 31.12.2016		37 891,6	9 544,3	47 435,8
Kirjanpitoarvo 1.1.2016		34 189,9	9 611,7	43 801,7

31.12.2015

000 euroa	Liite	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015		30 299,0	11 355,0	41 653,9
Liiketoimintojen yhdistäminen	5	3 821,1	1 494,2	5 315,3
Lisäykset		313,3	1 769,8	2 083,1
Vähennykset		-82,7	-1 523,3	-1 606,0
Hankintameno 31.12.2015		34 350,8	13 095,7	47 446,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015		-160,9	-1 251,3	-1 412,2
Arvonalentumiset	25	0,0	-296,9	-296,9
Poistot	25	0,0	-1 935,9	-1 935,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015		-160,9	-3 484,2	-3 644,9
Kirjanpitoarvo 31.12.2015		34 189,9	9 611,7	43 801,7
Kirjanpitoarvo 1.1.2015		30 138,1	10 103,7	40 241,8

Aineettomien oikeuksien alkusaldoon 1.1.2015 sisältyy tilikaudella 2014 tehdystä liiketoimintahankinnasta muodostunut ennakkomaksu 1.500,0 teur. Ennakkomaksusta on tilikaudella allokoitu 450,0 teur aineellisiin hyödykkeisiin ja 760,0 teur liikearvoon hankinnasta valmistuneen hankintamenolaskelman mukaisesti. Allokointi on esitetty aineettomien oikeuksien vähennyksenä sekä aineellisten hyödykkeiden ja liikearvon liiketoimintahankinnoista muodostuvana lisäyksenä.

Aineettomien oikeuksien alkusaldoon 1.1.2015 sisältyy tilikaudella 2014 tehdystä liiketoimintahankinnasta 313,3 teur. Summa on tilikaudella allokoitu liikearvoon lopullisen hankintamenolaskelman mukaisesti. Allokointi on esitetty aineettomien oikeuksien vähennyksenä ja liikearvon liiketoimintahankinnoista muodostuvana lisäyksenä.

Arvon alentumistestauksessa liikearvoa sisältävän rahavirtaa tuottavien yksikköjen ryhmän ja muiden aineettomien hyödykkeiden, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, kirjanpitoarvoa verrataan sen kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Yhtiön johdon käyttämä harkinta ja arviot tulevaisuudesta ovat keskeisessä asemassa arvon alentumislaskelmia laadittaessa. Jos kerrytettävissä oleva rahamäärä on taseeseen merkittävä kirjanpitoarvoa alempi, kirjataan erotus tulosta pienentävänä arvon alentumistappiona. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on joko rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai sitä suurempi käyttöarvo. Arvon alentumistestauksessa kerrytettävissä olevana rahamääränä on käytetty käyttöarvoa, joka on laskettu diskontattujen rahavirtojen menetelmällä (DCF).

Liikearvo ja rajoittamattoman vaikutusajan omaavat kilpailukieltosopimukset kohdistuvat konsernissa seuraavasti:

	31.12.2016		31.12.2015	
	Ravintolat	Henkilöstö- vuokraus	Ravintolat	Henkilöstö- vuokraus
Liikearvo	31 677,5	6 214,1	28 806,9	5 383,1
Kilpailukieltosopimukset	426,5	-	426,9	-

Liikearvolle ja kilpailukieltosopimuksille suoritetaan vuosittain arvon alentumistestaus ja aina silloin, kun joko ulkoisista tai sisäisistä tekijöistä johtuen on todettavissa potentiaalisesti arvon alentumiseen johtavia muutoksia. Arvon alentumistestaus suoritettiin 31.12.2016 ja 31.12.2015 käyttäen sen hetkisiä kirjanpitoarvoja ja laskelmia tulevaisuutta kuvaavista rahamääristä.

Arvon alentumislaskelmat perustuvat rahavirtojen ennusteisiin konsernin johtoryhmän laatimassa ja hallituksen hyväksymässä budjetissa, lisättyinä ennuste- ja terminaalikaudella. Arvon alentumislaskelmissa käytetyn ennustejakson pituus on 4 vuotta.

Laskelmien teko DCF-mallia käyttäen vaatii ennusteita ja oletuksia, joista merkittävimmät liittyvät liikevaihdon kasvuun, kustannuskehitykseen, ylläpitoinvestointien tasoon ja diskonttauskoron muutoksiin. On mahdollista, että rahavirtaennusteisiin liittyvät oletukset eivät toteudu, minkä seurauksena syntyvillä liikearvon tai kilpailukieltosopimusten arvonalennuksilla voi olla olennainen epäedullinen vaikutus yhtiön toiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan nykyisellä ja tulevilla tarkastelujaksoilla.

Ennustetut rahavirrat perustuvat siihen rahavirtaa tuottavien yksikköjen ryhmän tuottamaan kapasiteettiin, joka konsernilla on ollut testausajankohtana. Rahavirtoja koskevissa arvioissa ei siis ole otettu huomioon laajennusinvestointeja. Konsernin rahavirtaa tuottavat yksiköt tai niiden ryhmät harjoittavat pääasiassa ravintolaliiketoimintaa ja henkilöstövuokrausta. Liiketoiminnan laajentaminen uusille alueille Suomen rajojen sisäpuolella on kapasiteetin laajentamista, jota koskevia investointeja tai joista syntyviä tuotteita ei ole sisällytetty laskelmiin.

Yhtiöllä on kaksi rahavirtaa tuottavien yksikköjen ryhmää, jolla tasolla liikearvoa seurataan ja siten jolle liikearvot ja rajoittamattoman pitoajan omaavat kilpailukieltosopimukset on kohdistettu. Yhtiön strategian mukaan sen ravintolaverkosto muodostaa yhden yhteneväisen rahavirtaa tuottavan yksikköjen ryhmän johtuen niiden keskitetystä johtamistavasta, palvelujen markkinointitavasta, palvelujen tuotantotavasta, merkittävistä keskitetyistä ostoista ja muista konsernipalveluista. Samoin loppukesästä 2014 hankittu henkilöstövuokrausliiketoiminta muodostaa yhden rahavirtaa tuottavien yksikköjen ryhmän.

Arvon alentumistestaukset 31.12.2016 ja 31.12.2015 eivät osoittaneet tarvetta liikearvon tai kilpailukieltosopimusten arvonalentumiseen.

Käyttöarvon laskennassa käytetyt oletukset testausajankohdittain:

	31.12.2016		31.12.2015	
	Ravintolat	Henkilöstövuokraus	Ravintolat	Henkilöstövuokraus
Liikevaihdon kasvu, ensimmäinen vuosi	-0,9 %	-9,8 %	-4,4 %	15,5 %
Liikevaihdon kasvu, muut vuodet	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Käyttökate	15,0 %	10,4 %	15,0 %	11,3 %
Terminaalikasvuoletus	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Diskonttaus korko ennen veroja	6,8 %	6,8 %	7,8 %	7,8 %
Nettokäyttöpääoman muutos	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Herkkyysanalyysin perusteella laskelmien keskeisissä erissä voi tapahtua testausajankohtana seuraavia muutoksia ilman, että tarvetta alentaa olemassa olevia liikearvoja tai kilpailukieltosopimuksia ilmenee (edellyttäen, ettei laskelmien muissa keskeisissä oletuksissa tapahdu muutoksia):

	31.12.2016		31.12.2015	
	Ravintolat	Henkilöstövuokraus	Ravintolat	Henkilöstövuokraus
Liikevaihdon vuosittainen lasku	1,3 %	1,9 %	0,7 %	1,9 %
Toiminnan kustannusten vuosittainen kasvu	1,4 %	2,0 %	0,8 %	2,0 %
Käyttökate	7,8 %	1,7 %	11,4 %	1,6 %

Yhtiön käyttöarvo ei ole erityisen herkkä laskelmissa käytettyjen diskonttauskorkojen muutoksille. Johdon arvion mukaan mikään jokseenkin mahdollinen muutos Ravintolat- ja Henkilöstövuokraus-segmenttien keskeisissä oletuksissa kohtuullisesti arvioituna ei johtaisi tilanteeseen, jossa kerrytettävissä oleva rahamäärä alittaisi rahavirtaa tuottavien yksiköiden kirjanpitoarvon.

Kuitenkin, laskettujen käyttöarvotasojen ylläpitäminen edellyttää yhtiön strategian mukaisesti liikevaihdon ja käyttökateen pitämistä hyväksyttävällä tasolla, kilpailukyvyyn ylläpitämistä, uusien ravintolakonseptien kehittämistä, henkilöstövuokrauksen asiakaskunnan laajentamista sekä kilpailukykyisen hinnoittelun että kohtuullisen kustannushallinnan jatkuvan seurannan avulla.

31.12.2016

000 euroa	Liite	Koneet ja kalusto	Vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	Rakennukset	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016		19 266,6	35 946,4	2 421,6	49,7	57 684,7
Lisäykset		2 072,7	4 299,7	25,8	97,4	6 495,6
Liiketoimintojen yhdistäminen	5	1 098,9	46,0			1 144,9
Vähennykset		-160,2	-56,7			-216,9
Hankintameno 31.12.2016		22 277,9	40 235,4	2 447,4	147,1	65 108,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2016		-10 264,7	-18 336,9	-79,8	0,0	-28 681,4
Arvonalentumiset	25	0,0	-11,3	0,0	0,0	-11,3
Poistot	25	-2 503,9	-4 970,9	-106,5	0,0	-7 581,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2016		-12 768,6	-23 319,1	-186,3	0,0	-36 274,0
Kirjanpitoarvo 31.12.2016		9 509,3	16 916,3	2 261,1	147,1	28 834,3
Kirjanpitoarvo 1.1.2016		9 001,9	17 609,5	2 341,8	49,7	29 003,3

31.12.2015

000 euroa	Liite	Koneet ja kalusto	Vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	Rakennukset	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015		14 627,7	29 225,2	2 100,0	912,2	46 865,4
Lisäykset		3 581,5	6 227,2	321,6	0,0	10 130,3
Liiketoimintojen yhdistäminen	5	1 211,1	903,8	0,0	0,0	2 114,9
Vähennykset		-153,7	-409,8	0,0	-862,5	-1 426,0
Hankintameno 31.12.2015		19 266,6	35 946,4	2 421,6	49,7	57 684,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015		-7 945,7	-13 698,9	0,0	0,0	-21 644,6
Arvonalentumiset	25	-0,9	-153,4	0,0	0,0	-154,3
Poistot	25	-2 318,1	-4 484,6	-79,8	0,0	-6 882,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015		-10 264,7	-18 336,9	-79,8	0,0	-28 681,4
Kirjanpitoarvo 31.12.2015		9 001,9	17 609,5	2 341,8	49,7	29 003,3
Kirjanpitoarvo 1.1.2015		6 682,0	15 526,6	2 100,0	912,2	25 220,8

Rahoitusleasingsopimukset

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla vuokrattuja hyödykkeitä seuraavasti:

000 euroa	2016	2015
Rahoitusleasingsopimusten perusteella kirjattu hankintameno	707,3	246,6
Lisäys	132,3	460,7
Vähennys	-352,1	0,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-301,1	-199,0
Kirjanpitoarvo	186,5	508,4

11 Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä

000 euroa	Liite	2016	2015
Kirjanpitoarvo 1.1.		1 330,0	0,0
Lisäykset	31	0,0	1 330,0
Osuus tilikauden tuloksesta		-47,2	0,0
Aineettomien poistot		-104,0	0,0
Kirjanpitoarvo 31.12.		1 178,8	1 330,0

Osakkuusyrityksen tilikausi on 1.6.–31.5. Osakkuusyrityksen tulos on yhdistelty konserniin ajalta 1.1.2016–31.12.2016

000 euroa	2016	2015
Osakkuusyritykseen sisältyvä poistamaton liikearvo	749,0	749,0
Osakkuusyritykseen sisältyvät aineettomat oikeudet	520,0	520,0
- aineettomien poistot verovaikutuksineen	-104,0	0,0
	1 165,0	1 269,0

Taloudellinen informaatio osakkuusyrityksestä

000 euroa	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/tappio	Omistusosuus %
1.6.2016–31.12.2016					
Superpark Oy, kotipaikka Sotkamo	12 906,6	10 509,6	5 069,0	-564,7	19,02
Yhteensä	12 906,6	10 509,6	5 069,0	-564,7	
1.6.2015–31.5.2016					
Superpark Oy, kotipaikka Sotkamo	10 650,2	7 536,6	8 899,1	594,0	19,02
Yhteensä	10 650,2	7 536,6	8 899,1	594,0	

Yhtiö yhdistellään Restamax-konsernin tilinpäätökseen osakkuusyrityksenä, vaikka konsernilla on alle 20 % osakkeista ja äänistä, sillä konsernilla on huomattava vaikutusvalta yhtiössä sopimukseen perustuvalla oikeudella nimetä yksi viidestä hallituksen jäsenestä.

Restamax Oyj merkitsi 16.12.2015 yhtiön osakkeet, minkä vuoksi tulosta ei ole yhdistelty konserniin vuodelta 2015.

12 Vaihto-omaisuus

000 euroa	2016	2015
Ravintolatavaravarasto	2 317,6	2 054,8
Yhteensä	2 317,6	2 054,8

Raportointikauden aikana tuloslaskelmaan kirjattiin aineista ja tarvikkeista sekä varastojen muutoksen kautta 27.398,8 tuhatta euroa (25.747,4 tuhatta euroa 2015). Lisäksi raportointikaudella kirjattiin kuluksi 221,6 tuhatta euroa (198,2 tuhatta euroa 2015), jolla alennettiin vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa.

13 Saamiset

000 euroa	2016	2015
Lainat ja muut saamiset (pitkäaikaiset)		
Korolliset lainasaamiset	168,2	178,9
Korottomat muut saamiset	1 030,7	996,6
Lainat ja muut saamiset (pitkäaikaiset) yhteensä	1 198,9	1 175,5
Myyntisaamiset ja muut saamiset (lyhytaikaiset)		
Lainat ja muut saamiset (lyhytaikaiset)		
Myyntisaamiset	9 417,3	6 198,7
Korolliset muut saamiset	30,0	67,5
Lainat ja muut saamiset (lyhytaikaiset) yhteensä	9 447,2	6 266,1
Siirtosaamiset	3 364,1	2 639,6
Muut korottomat saamiset	1 255,8	983,3
	4 619,9	3 622,9
Myyntisaamiset ja muut saamiset (lyhytaikaiset) yhteensä	14 067,2	9 889,1
Myyntisaamiset		
000 euroa	2016	2015
Myyntisaamiset	9 417,3	6 198,7
	9 417,3	6 198,7
Myyntisaamisten ikäjakaumat		
Ei erääntyneet	6 662,2	3 483,5
erääntyneet alle 3 kuukautta	1 390,9	2 011,8
erääntyneet yli 3 kuukautta	1 364,2	703,4
Yhteensä	9 417,3	6 198,7

Merkittävimmät siirtosaamisten erät koostuvat eläkevakuutus-, tulovero-, alennusjaksotus- ja ennakkomaksueristä.

Myyntisaamisten ja muiden saamisten kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa. Saamisiin liittyy tiettyjen suurien henkilöstövuokrausasiakkaiden osalta konsernille merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä siinä tapauksessa, että toiset sopimusosapuolet eivät pysty täyttämään saamisiin liittyviä velvoitteitaan. Saamisten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 36.

14 Myytävissä olevat rahoitusvarat

42

Rahoitusvarat sisältävät osakkeita ja muita sijoituksia. Tällä hetkellä kaikki sijoitukset on luokiteltu myytävissä oleviksi sijoituksiksi.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

000 euroa	Liite	2016	2015
Arvo tilikauden alussa		622,1	348,6
Liiketoimintojen yhdistäminen	5	0,0	682,2
Lisäykset		0,1	271,3
Vähennykset		-2,0	-680,0
Omaan pääomaan kirjatut käyvän arvon muutokset		0,0	0,0
Arvo tilikauden lopussa		620,2	622,1
Pitkäaikainen osuus		620,2	622,1

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat pitkäaikaisia ja koostuvat ei-noteeratuista euromääräisistä osakkeista ja osuuksista, jotka on arvostettu käypään arvoon tai hankintahintaan, milloin käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä.

Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 36. Rahoitusvaroja ei ole erääntynyt. Rahoitusvaroihin kohdistuneita arvonalentumiskirjauksia on tehty 0,0 (2015 0,0) tuhatta euroa.

15 Rahavarat

000 euroa	Liite	2016	2015
Käteinen raha ja pankkitilit (Rahavarat rahoituslaskelmassa)	34	1 871,1	2 135,1

Rahavaroihin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä siinä tapauksessa, että toiset sopimusosapuolet eivät pysty täyttämään saamiin liittyviä velvoitteitaan.

Restamax Oyj:llä on yksi osakesarja, joilla kaikilla osakkeilla on yhtäläinen oikeus osinkoon. Osake antaa yhden äänen yhtiökokouksessa. Restamax Oyj:llä on osakkeita 16 619 620 kpl. Osakkeella ei ole nimellisarvoa.

000 euroa	Osakkeet 000 kpl	Sijoitetun vapaan Osake- pääoma	oman pääoman rahasto	Käyvän arvon rahasto	Oman pääomaneh- toinen laina	Omat osakkeet	Kertyneet voittovarat	Määräysval- lattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
1.1.2015	16 380,0	150,0	33 937,3	-13,3	220,0	-441,7	5 197,6	354,8	39 404,7
31.12.2015	16 380,0	150,0	33 937,3	-13,3	220,0	-972,6	6 293,1	428,9	40 043,4
1.1.2016	16 380,0	150,0	33 937,3	-13,3	220,0	-972,6	6 293,1	428,9	40 043,4
31.12.2016	16 620,0	150,0	36 586,1	-13,3	220,0	-191,4	6 541,4	669,0	43 961,8

Kaikki liikkeelle lasketut osakkeet on maksettu.

Ulkona olevat osakkeet

kpl	2016	2015
1.1.	16 136 120	16 266 820
Hankittu omia osakkeita	-	130 700
Osakeanti	440 000	-
31.12.	16 576 120	16 136 120

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

000 euroa	2016	2015
1.1.	33 937,3	33 937,3
Osakeanti	2 648,8	0,0
31.12.	36 586,1	33 937,3

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahastoon kirjataan myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonmuutokset hankintahetkestä alkaen laskennallisilla veroilla vähennettynä.

000 euroa	2016	2015
Käyvän arvon rahasto	-13,3	-13,3

Omat osakkeet

Omat osakkeet sisältää konsernin hallussa olevien omien osakkeiden hankintamenon. Konsernin määräysvallassa oleva yhtiö Smile Huippu Oy omistaa konsernin omassa pääomassa vähennyksenä esitetyt omat osakkeet.

	2016 kpl	2016 000 EUR	2015 kpl	2015 000 EUR
1.1.	243 500	-972,6	112 800	-441,7
Hankittu omia osakkeita	-	-	130 700	-530,9
Omien osakkeiden mitätöinti	200 000	781,2	-	-
31.12.	43 500	-191,4	243 500	-972,6

Oman pääoman ehtoinen laina

Oman pääoman ehtoiisiin lainoihin on merkitty omistajien konsernille myöntämät korottomat ja eräpäivättömät pääomalinat. Oman pääoman ehtoisella lainalla ei ole eräpäivää, mutta konsernilla on oikeus, ei velvollisuutta, lunastaa laina takaisin niin halutessaan.

Osingot

Vuonna 2016 osinkoa jaettiin yhteensä 0,27 euroa osakkeelta, yhteensä 4.356,8 tuhatta euroa (vuonna 2015 0,22 euroa osakkeelta, yhteensä 3.603,5 tuhatta euroa). Raportointikauden päättämispäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 0,30 euroa osakkeelta, yhteensä 4.985,9 tuhatta euroa. Ehdotetusta osingosta syntyvää velkaa ei ole kirjattu tähän tilinpäätökseen.

17 Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennalliset verot on kirjattu kaikista väliaikaisista eroista. Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2016 aikana ovat seuraavat:

000 euroa	1.1.2016	Kirjattu tuloslaskel- maan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Ostetut/myydyt liiketoimin- not	31.12.2016
Laskennalliset verosaamiset:					
Väliaikaiset erot					
Vahvistetuista tappioista	821,0	-355,6			465,4
Konsernieliminoineista	160,9	13,4			174,3
Avausmarkkinointimenoista	45,1	-7,6			37,5
Aineettomista oikeuksista	225,3	237,1			462,4
Rahoitusleasingveloista	2,3	-1,4			0,9
Muista eristä	66,1	4,7			70,8
Netotus laskennallisista verovelosta	-752,4				-1 069,0
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	568,1	-109,4	0,0	0,0	142,1

000 euroa	1.1.2016	Kirjattu tuloslaskel- maan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Ostetut/myydyt liiketoimin- not	31.12.2016
Laskennalliset verovelat:					
Väliaikaiset erot					
Lainamenojen jaksotus efektiivisen koron menetelmällä	10,6	-6,8			3,8
Liikearvopoistojen peruutuksesta	502,9	222,1			725,0
Tuhoutuneen ravintolan uudelleenrak.	22,8	-22,8			0,0
Aineettomista oikeuksista	813,4	-252,3		222,0	783,1
Liiketoimintojen yhdistämisestä	114,8	0,7			115,5
Rahoitusleasingista	9,5	-2,4			7,1
Muista eristä	89,5	47,8			137,3
Netotus laskennallisista verosaamisista	-752,4				-1 069,0
Laskennalliset verovelat yhteensä	811,2	-13,6	0,0	222,0	703,0

000 euroa	1.1.2015	Kirjattu tuloslaskel- maan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Ostetut/ myytyt liiketoiminnot	31.12.2015
Laskennalliset verosaamiset:					
Väliaikaiset erot					
Vahvistetuista tappioista	404,1	416,9			821,0
Konsernieliminoineista	141,0	19,9			160,9
Avausmarkkinointimenoista	38,9	6,2			45,1
Aineettomista oikeuksista	59,3	166,0			225,3
Rahoitusleasingveloista	6,7	-4,4			2,3
Muista eristä	0,0	66,1			66,1
Netotus laskennallisista verovelosta	-374,2				-752,4
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	275,8	670,7	0,0	0,0	568,1

000 euroa	1.1.2015	Kirjattu tuloslaskel- maan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Ostetut/ myytyt liiketoimin- not	31.12.2015
Laskennalliset verovelat:					
Väliaikaiset erot					
Lainamenojen jaksotus efektiivisen koron menetelmällä	25,2	-14,6			10,6
Liikearvopoistojen peruutuksesta	317,3	185,6			502,9
Tuhoutuneen ravintolan uudelleenrak.	57,0	-34,2			22,8
Aineettomista oikeuksista	758,4	-284,0		339,0	813,4
Liiketoimintojen yhdistämisestä	114,8	0,0			114,8
Rahoitusleasingista	5,9	3,6			9,5
Muista eristä	0,0	98,8		-9,3	89,5
Netotus laskennallisista verosaamisista	-374,2				-752,4
Laskennalliset verovelat yhteensä	904,4	-44,8	0,0	329,7	811,2

Laskennalliset verosaamiset ja -velat ovat netotettu silloin, kun yhteisöllä on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kirjatut erät toisiaan vastaan ja laskennalliset verot liittyvät samaan veronsaajaan.

Konsernilla oli 31.12.2016 3.129,3 tuhatta euroa vahvistettuja tappioita (1.507,1 tuhatta euroa 31.12.2015), joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, koska niihin sisältyvän verohyödyn realisoituminen ei ole todennäköistä lähitulevaisuudessa. Kyseiset tappiot vanhenevat vuosina 2019–2025.

Laskennalliset verosaamiset

000 euroa	2016	2015
Laskennalliset verosaamiset, jotka erääntyvät yli 12 kk kuluttua	114,8	75,3
Laskennalliset verosaamiset, jotka erääntyvät 12 kk kuluessa	27,3	492,7
Yhteensä	142,1	568,1

Laskennalliset verovelat

000 euroa	2016	2015
Laskennalliset verovelat, jotka erääntyvät yli 12 kk kuluttua	691,7	716,3
Laskennalliset verovelat, jotka erääntyvät 12 kk kuluessa	11,2	94,9
Yhteensä	703,0	811,2

18 Varaukset

46

000 euroa	2016	2015
Arvo tilikauden alussa	93,2	80,3
Lisäykset	183,2	124,3
Käytetyt varaukset	-93,2	-111,4
Arvo tilikauden lopussa	183,2	93,2
Lyhytaikainen osuus	91,6	93,2
Pitkäaikainen osuus	91,6	0,0

Varaukset sisältävät edelleenvuokratun toimitilan vuokrat.

000 euroa	2016	2015
Pitkäaikaiset jaksotettuun hankintamenoan arvostetut rahoitusvelat		
Lainat rahoituslaitoksilta, pitkäaikainen osuus	24 200,8	21 654,5
Pääomalainat	77,0	241,0
Rahoitusleasingvelat	92,2	274,8
Yhteensä	24 369,9	22 170,3
Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintamenoan arvostetut rahoitusvelat		
Lainat rahoituslaitoksilta, lyhytaikainen osuus	8 130,6	9 146,2
Rahoitusleasingvelat	62,4	81,6
Yhteensä	8 193,0	9 227,9

Konsernin omaisuus (lueteltu liitteessä 33) toimii rahalaitoslainojen vakuutena.

Pitkäaikaisten rahoitusvelkojen erääntyminen

000 euroa	2016	2015
alle 1 vuotta	7 797,7	9 272,1
1– alle 2 vuotta	7 280,7	13 452,3
2–5 vuotta	13 763,1	8 673,7
Yli 5 vuotta	3 721,4	0,0
Yhteensä	32 562,9	31 398,2

Konsernin rahalaitoslainat ovat vaihtuvakorkoisia, ja lainojen hinnoittelu tapahtuu 1–6 kuukauden välein.

Konsernin rahalaitoslainojen keskimääräiset korkoprosentit (sisältäen lyhytaikaiset rahalaitoslainat)

	2016	2015
	%	%
Lainat rahoituslaitoksilta	2,3	2,3

Korollisten lainojen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska lainojen uudelleen hinnoittelu tapahtuu tilinpäätöspäivänä. Konsernin korolliset velat ovat euromääräisiä.

Rahoitusleasingvelkojen erääntyminen

000 euroa	2016	2015
Rahoitusleasingvelkojen bruttomäärä - vähimmäisvuokrat erääntymisajoin		
alle 1 vuotta	67,9	155,8
2–5 vuotta	96,1	384,5
Yhteensä	164,0	540,2
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	9,4	183,8
Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo	154,6	356,4
Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo erääntyy seuraavasti:		
alle 1 vuotta	62,4	81,8
2 - 5 vuotta	92,2	274,8
Yhteensä	154,6	356,6

Rahoitusleasingvelat muodostuvat rahoitusyhtiöltä vuokratuista ravintolalalusteista.

20 Ostovelat ja muut velat

48

000 euroa	2016	2015
Pitkäaikaiset		
Saadut ennakot	136,3	261,9
Muut korottomat velat	660,2	460,1
Pitkäaikaiset ostovelat ja muut velat yhteensä	796,4	722,1
Lyhytaikaiset		
Ostovelat	7 563,5	6 490,4
Saadut ennakot	254,9	192,4
Siirtovelat		
Palkkavelat	1 596,7	1 179,3
Lomapalkkavelat	2 689,9	2 465,5
Eläkevakuutukset	910,8	737,6
Tiilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verot	706,6	1 324,2
Muut siirtovelat	2 463,6	2 324,4
Siirtovelat yhteensä	8 367,5	8 031,0
Muut korottomat velat	3 272,8	2 797,8
Lyhytaikaiset ostovelat ja muut velat yhteensä	19 458,8	17 511,6

Osto- ja muiden velkojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 36.

21 Liikevaihto

000 euroa	2016	2015
Tavaroiden myynti	92 083,5	85 586,5
Palveluiden myynti	37 988,3	28 031,6
Yhteensä	130 071,9	113 618,1

Tavaroiden myynti sisältää ravintolamyynnin.

Palveluiden myynti sisältää ravintoloiden palveluidenmyynnin sekä henkilövuokraustoiminnan myynnin, katso liitetieto 8.

22 Liiketoiminnan muut tuotot

000 euroa	2016	2015
Myyntivoitot	0,0	81,9
Vakuutuskorvaukset	882,0	19,3
Vuokratuotot	860,4	664,9
Muut liiketoiminnan tuotot	791,5	514,8
Tavaroiden myynti yhteensä	2 533,9	1 281,0

Vuokratuotot sisältävät huoneistojen vuokratuottoja. Muut liiketoiminnan tuotot koostuivat pääasiassa ravintolasegmentin vuokrahenkilöstön tuotoista, saaduista työllistämis- ja oppisopimuskorvauksista sekä negatiivisesta liikearvosta, joka tuloutettu.

23 Materiaalit ja palvelut

000 euroa	2016	2015
Ostot	27 272,5	25 700,2
Ulkopuoliset palvelut	2 798,2	2 661,1
Tavaroiden myynti yhteensä	30 070,7	28 361,3

Ulkopuoliset palvelut koostuvat vuokratusta ravintolatyövoimasta.

24 Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut

000 euroa	2016	2015
Palkat	36 851,9	29 342,6
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	6 901,7	5 530,1
Sosiaalikulut	1 558,1	1 087,7
Yhteensä	45 311,7	35 960,4

Johdon työsuhde-etuuksista esitetään liitetiedossa 29 Lähipiiritapahtumat.

	2016	2015
Konsernin henkilökunta keskimäärin tilikaudella	1 130	912

25 Poistot ja arvonalentumiset

000 euroa	2016	2015
Poistot hyödykeryhmittäin		
Aineettomat hyödykkeet		
Kilpailukieltosopimukset	246,1	145,6
Edullinen vuokrasopimus	171,0	211,0
Nimenkäyttöoikeus	1 025,7	864,2
Atk-ohjelmat	84,0	78,3
Sopimukset	1 266,6	636,8
Yhteensä	2 793,4	1 935,8
Aineelliset hyödykkeet		
Vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	4 970,9	4 484,6
Rakennukset	106,5	79,8
Koneet ja kalusto	2 503,9	2 318,1
Yhteensä	7 581,3	6 882,4
Arvonalentumiset hyödykeryhmittäin		
Liikearvo	15,0	0,0
Sopimukset	0,0	296,9
Vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	11,3	153,4
Käyttöomaisuus	0,0	0,9
Yhteensä	26,2	451,2
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	10 400,9	9 269,5

26 Liiketoiminnan muut kulut

000 euroa	2016	2015
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	744,2	582,3
Toimitilakulut	17 927,3	16 756,2
Kone- ja kalustokulut	4 374,0	3 763,8
Matkakulut	475,8	347,6
Markkinointi-, esiintyjä- ja edustuskulut	9 858,0	8 195,0
Muut kulut *	4 445,2	4 396,7
Yhteensä	37 824,6	34 041,5

* Muut kulut koostuvat useista eristä, jotka yksittäisinä eivät ole olennaisia.

27 Rahoitustuotot ja -kulut

000 euroa	2016	2015
Rahoitustuotot		
Muut rahoitustuotot	186,6	41,5
Yhteensä	186,6	41,5
Tulosvaikutteisesti kirjatut erät		
Osakkuusyritysten osuuksien arvonalentumiset	-2,0	0,0
Saamisten arvonalentumiset	-78,0	-290,0
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoön arvostettavista rahoitusveloista	-948,4	-863,5
Muut rahoituskulut	-111,0	-83,0
Yhteensä	-1 139,4	-1 236,5
Rahoituskulut - netto	-952,8	-1 195,0
Muut laajan tuloksen erät		
Myytavissä olevat rahoitusvarat	0,0	0,0
Yhteensä	0,0	0,0

28 Tuloverot

Verokulun osatekijät

000 euroa	2016	2015
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	1 933,8	1 977,9
Laskennallisten verojen muutos	95,7	-715,3
Yhteensä	2 029,5	1 262,5

Verokulun täsmäytyslaskelma

000 euroa	2016	2015
Voitto/tappio ennen veroja	7 893,9	6 071,3
Vero laskettuna 20 % -verokannalla	1 578,8	1 214,3
Vähennyskelvottomat kulut	225,0	87,8
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	-22,9	-14,0
Kirjattu laskennallinen verosaaminen vahvistetuista tappioista aikaisemmilta vuosilta	0,0	-379,9
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	335,7	347,7
Osuus osakkuusyrityksen tuloksesta veroilla vähennettynä	-30,2	0,0
Verovapaat tulot	-72,5	-2,1
Liikkeen arvonalentumiset	3,0	13,6
Verot aikaisemmilta tilikausilta	12,7	-4,8
Verokulut tuloslaskelmassa	2 029,5	1 262,5

Laskennalliset verosaamiset ja verovelat on laskettu käyttäen Suomessa 20.0 % verokantaa.

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot

000 euroa	2016			2015		
	Ennen veroja	Vero- vaikutus	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Verovaikutus	Verojen jälkeen
Myytavissä olevat varat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Osapuolten katsotaan kuuluvan toistensa lähipiiriin, jos toinen osapuoli pystyy käyttämään toiseen nähden määräysvaltaa tai yhteistä määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa sen taloutta ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa. Konsernin lähipiiriin kuuluvat emoyritys, tytäryritykset, osakkuusyritys, emoyrityksen tytäryritykset ja johtoon kuuluvat avainhenkilöt. Johtoon kuuluviin avainhenkilöihin luetaan hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenet ja toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa, sekä heidän läheiset perheenjäsenensä. Toimitusjohtajalla ei ole ollut sijaista. Lisäksi Restamaxin lähipiiriin kuuluvat mahdolliset Restamaxissa määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa käyttävät omistajat ja yritykset, joissa näillä on määräysvalta taikka joissa Restamaxissa määräysvaltaa käyttävä henkilö käyttää huomattavaa vaikutusvaltaa tai kuuluu yrityksen tai sen emoyrityksen johtoon.

Johdon työsuhde-etuudet

Johdon työsuhde-etuudet on esitetty maksuperusteisesti
000 euroa

	2016	2015
Johtoryhmän (sis.toimitusjohtaja) palkat sivukuluineen ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	841,4	776,2
Hallituksen palkkiot	83,8	78,8

Toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten palkkiot ja etuudet

000 euroa	2016	2016	2016	2015	2015	2015
Palkat ja palkkiot	Palkka luontoisetuineen	Hallituksen kokouspalkkiot	Yhteensä	Palkka luontoisetuineen	Hallituksen kokouspalkkiot	Yhteensä
Toimitusjohtaja, Markku Virtanen	156,1	0,0	156,1	158,0	0,0	158,0
Muut johtoryhmän jäsenet	518,8	0,0	518,8	477,9	0,0	477,9
Yhteensä	674,9	0,0	674,9	635,9	0,0	635,9

Toimitusjohtajan eläkesitoumukset ja irtisanomiskorvaukset

Toimitusjohtaja Markku Virtanen kuuluu työntekijäin eläkelain TyELin piiriin, joka tarjoaa palvelusaikaan ja työansioihin perustuvan eläketurvan laissa säädetyllä tavalla. Toimitusjohtajasopimuksessa ei ole erikseen sovittu eläkeiästä. Toimitusjohtajan suoriteperusteinen eläkemeno oli tilikaudella 30 tuhatta euroa.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on molemmin puolin 6 kuukautta. Irtisanomisajan palkan lisäksi toimitusjohtajalla ei ole oikeutta erilliseen irtisanomiskorvaukseen.

Hallituksen palkkiot

000 euroa	2016	2015
Kokouspalkkiot		
Timo Laine, hallituksen puheenjohtaja	23,8	20,0
Mikko Aartio, hallituksen jäsen	10,0	10,0
Jarmo Viitala, hallituksen jäsen	10,0	10,0
Sami Asikainen, hallituksen jäsen (22.4.2015 asti)	0,0	2,5
Petri Olkinuora, hallituksen jäsen	20,0	20,0
Mika Niemi, hallituksen jäsen (23.4.2014 alkaen)	10,0	10,0
Timo Everi, hallituksen jäsen (22.4.2015 alkaen)	10,0	6,3
Yhteensä	83,8	78,8

Lähipiiriyhtiöiden kanssa tapahtuneet liiketoimet

000 euroa	Myyntit	Korkokulut	Vuokratulot	Ostot	Vuokratuotot	Saamiset	Velat
2016	827,0	0,0	1 194,8	1 210,6	5,1	385,1	161,1
2015	556,8	0,0	1 371,5	955,3	4,7	288,8	1 107,7

Lähipiiriliikeyhtymät ovat toteutuneet samoilla ehdoilla kuin riippumattomien osapuolten väliset liiketoimet.

Johtoon kuuluville avainhenkilöille myönnettyt lainat

000 euroa	2016	2015
Tilikauden alussa	0,0	48,0
Muutos johtoryhmässä	0,0	0,0
Tilikauden aikana myönnettyt lainat	0,0	0,0
Lainojen takaisinmaksut	0,0	-45,5
Veloitetut korot	0,0	0,5
Tilikauden aikana saadut korkomaksut	0,0	-2,9
Tilikauden lopussa	0,0	0,0

Lainat on annettu toistaiseksi ja maksetaan takaisin sovittaessa. Korko määrätään erikseen vuosittain.

30 Tilintarkastajan palkkiot

000 euroa	2016	2015
Tilintarkastusyhteisö Deloitte & Touche Oy		
Tilintarkastus	204,4	179,7
Muut palvelut	56,2	74,3
Yhteensä	260,6	254,0

Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt tytäryritykset	Omistusosuus	Kotipaikka
Max Siivouspalvelut Oy	70,0 %	Tampere
Koskimax Oy	59,6 %	Tampere
Suomen Diner Ravintolat Oy	80,0 %	Tampere
SRMax Oy	85,0 %	Tampere
Gastromax Oy	70,0 %	Tampere
Soolo Max Oy	70,0 %	Tampere
Tunturimax Oy	76,0 %	Tampere
Beaniemax Oy	60,0 %	Tampere
Roska Yhtiöt Oy	80,0 %	Tampere
Italpal Oy	100,0 %	Tampere
Northmax Oy	70,0 %	Tampere
Levin Ravintolakatu Oy	100,0 %	Helsinki
Suomen Siipiravintolat Oy	70,0 %	Tampere
Hernesaaren Ranta Oy	60,0 %	Helsinki
Dinnermax Oy	70,0 %	Tampere
Purmax Oy	60,0 %	Tampere
Kampin Sirkus Oy (konserni)	90,0 %	Tampere
Markkinointitoimisto Aito Finland Oy	100,0 %	Tampere
Poolmax Oy	80,0 %	Tampere
Priima-Ravintolat Oy	63,8 %	Tampere
Rock Hard Catering Oy	88,0 %	Tampere
Tampereen Satamaravintolat Oy	100,0 %	Tampere
Suomen Ravintolatoimi Oy	57,9 %	Jyväskylä
Max Consulting Oy	100,0 %	Tampere
Suomen Ravintolatoimi Oy	42,1 %	Jyväskylä
Bistromax Oy	70,0 %	Tampere
Rengasravintolat Oy (konserni)	100,0 %	Tampere
Ravintola Bodega Salud Oy	100,0 %	Tampere
Urban Group Oy	80,0 %	Helsinki
Sabor a México Oy	100,0 %	Helsinki
Cholo Oy	100,0 %	Helsinki
Restala Oy (konserni)	100,0 %	Helsinki
Unioninkadun keidas Oy	82,0 %	Helsinki
Unioninkadun keidas Oy	18,0 %	Helsinki
Smile Henkilöstöpalvelut Oy (konserni)	93,0 %	Tampere
Max Henkilöstöpalvelut Oy	100,0 %	Tampere
Resta Henkilöstöpalvelut Oy	100,0 %	Tampere
Smile Palvelut Pori Oy	80,0 %	Tampere
Smile Tampere Oy	100,0 %	Tampere
Smile Palvelut Turku Oy	100,0 %	Tampere
Smile Palvelut Hämeenlinna Oy	100,0 %	Hämeenlinna
Smile Huippu Oy	75,0 %	Kuopio
Smile Palvelut Jyväskylä Oy	100,0 %	Tampere
Happy Henkilöstöpalvelut Oy	100,0 %	Tampere
Smile Events & Promotions Oy	100,0 %	Tampere
Smile Palvelut Helsinki Oy	100,0 %	Tampere
Smile Doctors Oy	75,0 %	Tampere
Smile Palvelut Pohjoinen Oy	100,0 %	Tampere
Smile Services Oy	100,0 %	Tampere
Smile MMS Oy	70,0 %	Kuortane
Smile MMS Työllistämispalvelut Oy	70,0 %	Kuortane
Smile Industries Oy	100,0 %	Kuortane
Smile Pohjanmaa Oy	72,0 %	Kuortane
RM Henkilöstöpalvelut Oy	100,0 %	Tampere
Smile Railways Oy	100,0 %	Tampere
Smile Super Oy	100,0 %	Tampere

SuperPark Oy

19,0 %

Sotkamo

Yhtiön tulos yhdisteltiin konsernitilinpäätökseen ajalta 1.1.–31.12.2016. Yhtiön tilikausi on 1.6.–31.5.

Yhtiön tulosta ei ole yhdistelty vuoden 2015 konsernitilinpäätökseen, koska osakkeiden hankinta tapahtui 16.12.2015.

Merkittävimpien määräysvallattomien omistajien omistusosuus:

000 euroa	Määräysvallattomien omistajien osuus		Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta		Määräysvallattomien omistajien osuus pääomasta	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Yritys ja kotipaikka						
Priima-Ravintolat Oy Tampere	36,2 %	36,2 %	-40,9	-133,0	115,1	156,0
Gastromax Oy Tampere	30,0 %	30,0 %	-359,9	-326,8	-946,8	-586,9
Tunturimax Oy Tampere	24,0 %	35,0 %	18,7	23,2	63,0	64,6

Taloudellinen informaatio:

000 euroa

	2016	2015
Priima-Ravintolat Oy		
Liikevaihto	4 322,3	3 867,7
Tilikauden tulos	-112,8	-367,3
Pitkäaikaiset varat	2 351,1	2 648,9
Lyhytaikaiset varat	471,2	414,9
Pitkäaikaiset velat	1 323,6	1 349,0
Lyhytaikaiset velat	1 180,7	1 284,2
Liiketoiminnan rahavirta	329,3	302,1
Investointien rahavirta	-72,0	-1 391,3
Rahoituksen rahavirta	-266,1	1 009,9
Gastromax Oy		
Liikevaihto	3 710,8	5 497,7
Tilikauden tulos	-1 199,7	-1 089,2
Pitkäaikaiset varat	3 356,0	3 935,3
Lyhytaikaiset varat	317,6	268,6
Pitkäaikaiset velat	3 812,9	3 285,0
Lyhytaikaiset velat	3 016,8	2 875,4
Liiketoiminnan rahavirta	-697,5	-1 137,4
Investointien rahavirta	-188,2	-1 624,2
Rahoituksen rahavirta	880,5	2 582,8
Tunturimax Oy		
Liikevaihto	4 954,5	5 092,5
Tilikauden tulos	78,0	66,3
Pitkäaikaiset varat	923,8	1 183,2
Lyhytaikaiset varat	743,6	885,5
Pitkäaikaiset velat	187,1	453,6
Lyhytaikaiset velat	1 217,7	1 430,4
Liiketoiminnan rahavirta	462,0	34,3
Investointien rahavirta	-41,3	-357,3
Rahoituksen rahavirta	-442,4	10,0

Konserni vuokralle ottajana

Konserni on vuokrannut useat käyttämänsä ravintola- ja toimistotilat. Vuokrasopimusten pituudet ovat keskimäärin kahdesta viiteentoista vuotta, ja niihin usein sisältyy mahdollisuus jatkaa sopimusta alkuperäisen päättymispäivän jälkeen. Vuokrasopimukset ovat joko kiinteitä sisältäen indeksikorotuksen tai liikevaihtoperusteisia. Osa vuokrasopimuksista on toistaiseksi voimassa olevia, sisältäen 2 kuukauden irtisanomisajan.

Ei purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

000 euroa	2016	2015
Yhden vuoden kuluessa	13 271,1	12 182,3
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluessa	32 893,9	33 471,1
Yli viiden vuoden kuluessa	14 016,6	15 490,4
Yhteensä	60 181,6	61 143,8

Vuonna 2016 on kirjattu tulosvaikutteisesti muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettuja vuokramenoja 14.002,6 tuhatta euroa (12.791,7 tuhatta euroa vuonna 2015).

Konserni on vuokrannut edelleen 7 ravintolatilaa. Näistä aiheutuvia vuokrakuluja on kirjattu 945,4 tuhatta euroa 2016 (1.027,3 tuhatta euroa vuonna 2015). Tehtyjen edelleenvuokraussopimusten perusteella vastaisuudessa saatavat vähimmäisvuokrat ovat vuoden 2016 päättyessä 1.699,4 tuhatta euroa (vuoden 2015 päättyessä 1.836,0 tuhatta euroa).

Konserni vuokralle antajana

Ei purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten mukaiset vastaiset vähimmäisvuokrat:

000 euroa	2016	2015
Yhden vuoden kuluessa	990,6	909,6
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluessa	1 516,7	1 783,4
Yli viiden vuoden kuluessa	38,6	0,0
Yhteensä	2 546,0	2 693,0

33 Ehdolliset velat ja varat sekä sitoumukset

57

000 euroa	2016	2015
Taseeseen sisältyvät velat, joista annettu vakuuksia		
Lainat rahoituslaitoksilta, pitkäaikaiset	24 010,5	21 689,9
Lainat rahoituslaitoksilta, lyhytaikaiset	8 139,8	9 163,8
Yhteensä	32 150,3	30 853,7
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Kiinnitetyt panttivelkakirjat	34 150,0	16 400,0
Kiinteistökiinnitys	4 096,8	2 500,0
Tytäryhtiöosakkeet	31 596,6	25 800,8
Muut osakkeet	164,8	164,8
Pankkitakaukset	3 717,8	2 564,8
Muut takaukset	1 000,0	2 785,0
Yhteensä	74 726,0	50 215,4
000 euroa	2016	2015
Sitoumukset:		
Ostositoumus	200,0	200,0

31.12.2016

000 euroa	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvoitettavat	Myytäviksi olevat	Lainat ja saamiset	Jaksotettuun hankintamenoon	Käypä arvo
Rahoitusvarat					
Korolliset lainasaamiset			198,2		198,2
Korottomat muut saamiset			1 095,7		1 095,7
Myyntisaamiset ja muut saamiset			13 972,2		13 972,2
Noteerattomat osakkeet		620,2			620,2
Rahavarat			1 871,1		1 871,1
Yhteensä		620,2	17 137,2		17 757,4
Kirjanpitoarvo yhteensä		620,2	17 137,2		17 757,4
Rahoitusvelat					
Pitkäaikaiset rahoitusvelat				24 369,9	24 369,9
Pitkäaikaiset ostovelat ja muut velat				796,4	796,4
Lyhytaikaiset rahoitusvelat				8 193,0	8 193,0
Lyhytaikaiset ostovelat ja muut velat				19 458,8	19 458,8
Käypä arvo yhteensä				52 818,1	52 818,1
Kirjanpitoarvo yhteensä				52 818,1	52 818,1

31.12.2015

000 euroa	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvoitettavat	Myytäviksi olevat	Lainat ja saamiset	Jaksotettuun hankintamenoon	Käypä arvo
Rahoitusvarat					
Korolliset lainasaamiset			246,4		246,4
Korottomat muut saamiset			1 042,6		1 042,6
Myyntisaamiset ja muut saamiset			9 775,6		9 775,6
Noteeraamattomat osakkeet		622,1			622,1
Rahavarat			2 135,1		2 135,1
Yhteensä		622,1	13 199,7		13 821,8
Kirjanpitoarvo yhteensä		622,1	13 199,7		13 821,8
Rahoitusvelat					
Pitkäaikaiset rahoitusvelat				22 170,3	22 170,3
Pitkäaikaiset ostovelat ja muut velat				722,1	722,1
Lyhytaikaiset rahoitusvelat				9 227,9	9 227,9
Lyhytaikaiset ostovelat ja muut velat				17 511,6	17 511,6
Käypä arvo yhteensä				49 631,9	49 631,9
Kirjanpitoarvo yhteensä	0,0	0,0	0,0	49 631,9	49 631,9

000 euroa	2016	2015
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa		
Mainostilan myynnin ja sopimusrahan tuloutus	-232,2	-367,0
Varausten muutos	89,9	0,0
Myyntisaamisten alaskirjaus	22,2	476,1
Käyttöomaisuuden myynti	0,0	-114,1
Muut oikaisut	-312,8	-56,2
Yhteensä	-432,9	-61,2

36 Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot

Alla on esitetty konsernin käyttämät käyvän arvon määrittämisperiaatteet kaikista rahoitusinstrumenteista. Lisäksi taulukossa esitetään yksityiskohtaisesti kunkin erän käyvät arvot ja kirjanpitoarvot, jotka vastaavat konsernitaseen arvoja.

Milj. euroa	Liite	2016		2015	
		Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Rahoitusvarat					
Myytäväissä olevat rahoitusvarat	14	620,2	620,2	622,1	622,1
Korolliset lainasaamiset	13	198,2	198,2	246,4	246,4
Myyntisaamiset ja muut saamiset	13	15 067,9	15 067,9	10 818,2	10 818,2
Rahavarat	16	1 871,1	1 871,1	2 135,1	2 135,1
Rahoitusvelat					
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	20	24 369,9	24 369,9	22 170,3	22 170,3
Pitkäaikaiset ostovelat ja muut velat	21	796,4	796,4	722,1	722,1
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	20	8 193,0	8 193,0	9 227,9	9 227,9
Lyhytaikaiset ostovelat ja muut velat	21	19 458,8	19 458,8	17 511,6	17 511,6

Taulukossa esitettyjen rahoitusvarojen ja -velkojen käypä arvo määritettäessä on käytetty seuraavia hintanoteerauksia, oletuksia ja arvostusmalleja:

Myytäväissä olevat rahoitusvarat

Myytäväissä olevat rahoitusvarat koostuvat pääosin kotimaisista osuuksista sekä suomalaisista noteeraamattomista osakkeista. Noteeraamattomat osakesijoitukset on arvostettu käypään arvoon tai hankintamenuun, koska niiden arvostaminen käypään arvoon, arvostusmenetelmiä käyttäen ei ole ollut mahdollista. Sijoitusten käypä arvo ei ole ollut määritettävissä luotettavasti ja arvio vaihtelee merkittävästi tai vaihteluvälille sijoittuvien erilaisten arvioiden todennäköisyydet eivät ole kohtuullisesti määritettävissä ja käytettävissä käyvän arvon arvioimiseen. Käypään arvoon kirjatut rahoitusvarat ovat joko jälkimarkkinakelpoisia tai niiden arvostuksessa on käytetty vastapuolen tilinpäätöspäivän ostokurssia.

Myyntisaamiset ja muut saamiset

Saamisten alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen saamisten maturiteetti huomioon ottaen.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatut rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin luokitellaan sellaiset rahoitusvaroihin kuuluvat erät, jotka on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi tai jotka luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen tapahtuessa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi.

Rahoitusvelat

Velkojen käyvät arvot pohjautuvat diskontattuihin rahavirtoihin. Diskonttauskorkona on käytetty korkoa, jolla konserni saisi vastaavaa lainaa ulkopuolelta tilinpäätöshetkellä. Kokonais korko muodostuu riskittömästä korosta ja yrityskohtaisesta riskipreemiosta. Lainojen uudelleen hinnoittelupäivä on 31.12., joten lainojen kirjanpitoarvot vastaavat markkina-arvoja.

Ostovelat ja muut velat

Ostovelkojen ja muiden velkojen alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen velkojen maturiteetti huomioon ottaen.

Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista

31.12.2016

000 euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Varat				
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
- oman pääoman ehtoiset arvopaperit	0,0	0,0	0,0	0,0
Varat yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0

31.12.2015

000 euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Varat				
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
- oman pääoman ehtoiset arvopaperit	0,0	0,0	0,0	0,0
Varat yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0

Päättäneen tilikauden aikana ei tapahtunut siirtoja käypien arvojen hierarkian tasojen 1, 2 tai 3 välillä.

Hierarkian tason 1 käyvät arvot perustuvat samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla. Konsernin omistamat osakkeet ja osuudet koostuvat ei-noteeratuista eristä.

Tason 2 instrumenttien käyvät arvot perustuvat merkittävilta osin muihin syöttötietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin (ts. hintoina) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina). Näiden instrumenttien käyvän arvon määrittämisessä konserni käyttää yleisesti hyväksytyjä arvostusmalleja, joiden syöttötiedot kuitenkin perustuvat merkittävilta osin todennettaviin markkinatietoihin.

Tason 3 instrumenttien käyvät arvot puolestaan perustuvat omaisuuserää tai velkaa koskeviin syöttötietoihin, jotka eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon, vaan merkittävilta osin johdon arvioihin ja niiden käyttöön yleisesti hyväksytyissä arvostusmalleissa.

Muut myytävissä olevat rahoitusvarat on arvostettu hankintamenoon, koska käypää arvoa ei voi luotettavasti määrittää.

Restamax Oyj osti 29.12.2016 päivätyllä kauppakirjalla Thai Papaya Oy -nimisen ravintolaliiketoimintaa harjoittavan yhtiön osakekannasta 60 %. Omistus- ja hallintaoikeus osakkeisiin siirtyi Restamax Oyj:lle 1.1.2017.

Restamax Oyj perusti uuden tytäryritys Rivermax Oy:n 10.1.2017. Rivermax Oy osti 10.2.2017 päivätyllä kauppakirjalla Tampereella sijaitsevien ravintoloiden Tammer Golfin, Näsilinnan, Hullun Poron, Jackien Brownin ja Jackie Goldin (ns. Koskikeskuksen ravintolamaailman) ja Laiturin sekä Porissa sijaitsevan ravintola Kirjurin liiketoiminnat.

Restamax Oyj:n ravintolaliiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö osti Joensuussa toimivan ravintola Glorian ravintolaliiketoiminnan 27.1.2017 päivätyllä kauppakirjalla. Glorian omistus- ja hallintaoikeus siirtyi konsernille 1.3.2017.

Tilikauden päättymisen jälkeen Henkilöstövuokraussegmenttiin perustettiin tytäryhtiöt Smile Industries Kuopio Oy, Smile Industries Jyväskylä Oy ja Smile Industries Tampere Oy.

Restamax Oyj:n pitkäaikainen toimitusjohtaja Markku Virtanen siirtyy pois tehtävästään henkilökohtaisten syiden takia 30.6.2017 alkaen.

Kannattavuus**Oman pääoman tuotto %**

Voitto (emoyhtiön omistajille kuuluva voitto + määräysvallattomille kuuluva voitto)	* 100
Oma pääoma keskimäärin (emoyhtiön omistajille kuuluva sekä määräysvallattomille omistajille kuuluva)	

Sijoitetun pääoman tuotto %

Nettotulos + rahoituskulut + verot (12 kk)	*100
Sijoitettu pääoma keskimäärin (emoyhtiön omistajille kuuluva sekä määräysvallattomille omistajille kuuluva)	

Materiaalicate

Liikevaihto - ostot +- varaston muutos

Henkilöstökulu %

Henkilöstökulut + Ulkopuoliset palvelut	*100
Liikevaihto	

Käyttökate

Liiketulos + poistot ja arvonalentumiset

Taloudellinen asema**Omavaraisuusaste %**

Oma pääoma	*100
Taseen loppusumma - Saadut ennakot	

Nettovelkaantumisaste %

Korolliset nettorahoitusvelat	*100
Oma pääoma (emoyhtiön omistajille kuuluva sekä määräysvallattomille omistajille kuuluva)	

Osakekohtaiset tunnusluvut**Osakekohtainen osinko**

Tilikauden osingonjako

Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä	

Osakekohtainen tulos

Tilikauden tulos - määräysvallattomien omistajien osuus

Osakemäärä ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita kaudella keskimäärin	

Osakekohtainen oma pääoma, EUR

Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma

Osakemäärä kauden lopussa ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita	

Osingonjakosuhde %

(Osinko / osake)

Osakekohtainen tulos	*100

Efektiiivinen osinkotuotto %Osakekohtainen osinko *100Tilinpäätöspäivän osakekurssi

---

Hinta/voitto-suhde**(P/E)**

Tilinpäätöspäivän osakekurssi

Osakekohtainen tulos

Osakkeen keskimurssi

Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto

Vaihdettujen osakkeiden määrä kaudella keskimäärin

Osakkeiden markkina-arvo, milj. EUR

Tilinpäätöspäivän osakekurssi x osakkeiden lukumäärä

TULOSLASKELMA (EUR)	1.1.2016–31.12.2016	1.1.2015–31.12.2015
LIKEVAIHTO	23 017 768,84	15 820 814,74
Liiketoiminnan muut tuotot	4 820 148,34	3 514 259,19
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-5 091 454,88	-3 147 482,81
Varastojen lisäys / vähennys	-21 091,66	20 896,18
Ulkopuoliset palvelut	-3 068 967,09	-2 289 650,54
	<u>-8 181 513,63</u>	<u>-5 416 237,17</u>
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-3 940 485,50	-2 967 577,32
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-753 365,62	-581 053,16
Muut henkilösivukulut	-233 531,07	-120 530,89
	<u>-4 927 382,19</u>	<u>-3 669 161,37</u>
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 026 739,16	-1 629 745,05
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	-1 412,78	-153 424,84
	<u>-2 028 151,94</u>	<u>-1 783 169,89</u>
Liiketoiminnan muut kulut	-11 567 994,40	-8 274 921,80
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	1 132 875,02	191 583,70
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä	636 200,00	1 362 151,35
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	1 002 552,83	816 769,68
Muilta	5 976,02	11 056,98
Arvonalentumiset vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista	-78 000,00	-1 894 493,76
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-9 673,19	-56 528,18
Muille	-801 888,35	-697 631,38
	<u>755 167,31</u>	<u>-458 675,31</u>
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	1 888 042,33	-267 091,61
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron lisäys / vähennys	1 230,29	-134 636,76
Saadut / annetut konserniavustukset	6 040 370,00	7 099 102,69
	<u>6 041 600,29</u>	<u>6 964 465,93</u>
Tilikauden verot	-1 115 300,57	-1 464 365,48
VOITTO (-TAPPIO)	6 814 342,05	5 233 008,84

TASE (EUR)	31.12.2016	31.12.2015
V A S T A A V A A		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Liikearvo	737 052,74	651 727,45
Muut pitkävaikutteiset menot	2 562 364,46	2 524 895,36
Ennakkomaksut	36 401,29	57 589,70
	<u>3 335 818,49</u>	<u>3 234 212,51</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	2 261 139,77	2 341 860,46
Koneet ja kalusto	2 481 730,33	2 443 902,35
Muut aineelliset hyödykkeet	1 393,44	2 806,22
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	0,00	34 591,81
	<u>4 744 263,54</u>	<u>4 823 160,84</u>
Sijoitukset		
Osuudet konsernin yrityksissä	34 965 324,91	32 028 867,32
Osuudet omistusyhteisyrityksissä	1 330 000,00	1 330 000,00
Muut osakkeet ja osuudet	434 342,84	283 130,07
	<u>36 729 667,75</u>	<u>33 641 997,39</u>
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	44 809 749,78	41 699 370,74
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Valmiit tuotteet/Tavarat	382 462,58	240 287,65
	<u>382 462,58</u>	<u>240 287,65</u>
Pitkäaikaiset		
Pitkäaikaiset myyntisaamiset	14 171,60	0,00
Saamiset konserniyrityksiltä	22 593 553,38	22 179 963,71
Lainasaamiset	653 925,09	678 925,09
Muut saamiset	100 000,00	72 000,00
	<u>23 361 650,07</u>	<u>22 930 888,80</u>
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	1 085 161,85	521 827,96
Saamiset konserniyrityksiltä	20 326 322,85	22 290 726,66
Lainasaamiset	26 400,00	26 400,00
Muut saamiset	22 322,27	9 402,97
Siirtosaamiset	636 046,59	1 160 867,32
	<u>22 096 253,56</u>	<u>24 009 224,91</u>
Rahat ja pankkisaamiset	315 152,86	158 389,32
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	46 155 519,07	47 338 790,68
VASTAAVAA YHTEENSÄ	90 965 268,85	89 038 161,42

TASE (EUR)	31.12.2016	31.12.2015
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	150 000,00	150 000,00
	<u>150 000,00</u>	<u>150 000,00</u>
Muut rahastot		
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	37 541 513,54	34 892 713,54
	<u>37 541 513,54</u>	<u>34 892 713,54</u>
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	8 670 488,38	7 805 976,94
Tilikauden voitto (tappio)	6 814 342,05	5 233 008,84
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	53 176 343,97	48 081 699,32
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Poistoero	133 406,47	134 636,76
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ	133 406,47	134 636,76
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	183 151,52	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	183 151,52	0,00
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Pääomalainat	76 954,40	241 008,00
Lainat rahoituslaitoksilta	23 981 568,00	21 536 591,44
Velat saman konsernin yrityksille	774 501,96	3 090 516,59
Muut velat	460 164,05	460 132,05
	<u>25 293 188,41</u>	<u>25 328 248,08</u>
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	7 461 309,84	8 130 092,42
Saadut ennakot	12 575,31	14 105,51
Ostovelat	1 462 816,24	1 132 723,24
Velat saman konsernin yrityksille	1 133 786,75	4 081 533,46
Muut velat	413 244,98	204 946,99
Siirtovelat	1 695 445,36	1 930 175,64
	<u>12 179 178,48</u>	<u>15 493 577,26</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	37 472 366,89	40 821 825,34
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	90 965 268,85	89 038 161,42

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 31.12.2016

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Restamax Oyj:n tilikausi on 1.1.–31.12. Tilinpäätös on laadittu KPL:n mukaisesti (FAS).

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä -menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on arvostettu hankintamenoonsa kertyneillä poistoilla vähennettynä.

Pysyvien vastaavien liitetiedoissa on esitetty vain niiden pysyvien vastaavien hyödykkeiden hankintamenot, joiden hankintamenoja ei ole vielä kokonaan poistettu suunnitelman mukaisina poistoina kuluksi.

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Hyödykeryhmä	Arvioitu pitoaika	Poistoprosentti	Poistomenetelmä
Rakennukset	30 vuotta		tasapoisto
Liikearvo	5–7 vuotta		tasapoisto
Muut aineettomat hyödykkeet	3–10 vuotta		tasapoisto
Koneet ja kalusto		25	menojäännöspoisto

Vaihtuvien vastaavien arvostus

Vaihto-omaisuus on arvostettu muuttuvaan hankintamenoonsa noudattaen FIFO-periaatetta sekä KPL 5 luvun 6 § 1 momentin mukaista alimman arvon periaatetta.

Vaihtuvien vastaavien saamisiin merkityt myynti- ja muut saamiset on arvostettu nimellisarvoonsa tai tätä alhaisimpaan todennäköiseen arvoonsa.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vertailtaessa tilikauden tietoja edelliseen tilikauteen tulee huomioida 1.1.2016 tapahtuneet sulautumiset. Tämän johdosta peräkkäiset tilikaudet eivät ole keskenään vertailukelpoisia.

Henkilöstön eläketurva

Yhtiön henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkevakuutusmaksut on jaksotettu vastaamaan tilinpäätöksen suoriteperusteisia palkkoja.

Vieraan pääoman arvostus

Velat on arvostettu nimellisarvoonsa.

Omat osakkeet

Hankitut omat osakkeet kirjataan edellisten tilikausien kertyneiden voittovarojen vähennykseksi.

Liikevaihdon jakautuminen	31.12.2016	31.12.2015
Ravintolaliiketoiminta	22 662 539,99	15 790 717,97
Muu liiketoiminta	355 228,85	30 096,77
	<u>23 017 768,84</u>	<u>15 820 814,74</u>
Liiketoiminnan muut tuotot	31.12.2016	31.12.2015
Myyntivoitot	0,00	298 756,23
Vuokratuotot	161 422,58	1 317 062,33
Muut liiketoiminnan muut tuotot	835 298,09	105 226,36
Muut liiketoiminnan muut tuotot konserni	3 823 427,67	1 793 214,27
Yhteensä	<u>4 820 148,34</u>	<u>3 514 259,19</u>
Materiaalit ja palvelut	31.12.2016	31.12.2015
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	5 091 454,88	3 147 482,81
Varaston muutos	21 091,66	-20 896,18
Ulkopuoliset palvelut	3 068 967,09	2 289 650,54
	<u>8 181 513,63</u>	<u>5 416 237,17</u>
Henkilöstökulut	31.12.2016	31.12.2015
Henkilöstön lukumäärä		
Työntekijöiden keskimääräinen lukumäärä	99	72
Henkilöstön määrä yhteensä	<u>99</u>	<u>72</u>
Palkat ja palkkiot	3 940 485,50	2 967 577,32
Eläkekulut	753 365,62	581 053,16
Muut henkilösivukulut	233 531,07	120 530,89
Yhteensä	<u>4 927 382,19</u>	<u>3 669 161,37</u>
Luontoisedut (verotusarvo)	58 301,07	43 182,03
Liiketoiminnan muut kulut	31.12.2016	31.12.2015
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	237 781,31	166 803,42
Toimitilakulut	6 661 586,65	4 639 942,51
Kone- ja kalustokulut	906 562,60	714 006,98
Matkakulut	172 490,51	183 632,96
Markkinointi-, esiintyjä- ja edustuskulut	2 131 910,44	1 355 461,92
Muut liiketoiminnan kulut	1 457 662,89	1 215 074,01
	<u>11 567 994,40</u>	<u>8 274 921,80</u>
Tilintarkastajan palvelut	31.12.2016	31.12.2015
Tilintarkastuspalkkiot	50 750,00	57 700,00
Muut palvelut	86 862,00	82 161,60
Yhteensä	<u>137 612,00</u>	<u>139 861,60</u>
Rahoitustuotot ja -kulut	31.12.2016	31.12.2015
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksiltä	636 200,00	1 362 151,35
Arvon alentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista		
Saman konsernin yrityksille	0,00	-1 894 493,76
Muilta	-78 000,00	0,00
Korko- ja muut rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	1 002 552,83	816 769,68
Muilta	5 976,02	11 056,98
Korko- ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-9 673,19	-56 528,18
Muille	-801 888,35	-697 631,38
Yhteensä	<u>755 167,31</u>	<u>-458 675,31</u>

Yhtiö on saanut ennakko-osinkona Restala Oy:ltä 70.000,00 euroa vuonna 2016.

Yhtiö on saanut ennakko-osinkona Italpal Oy:ltä 950.000,00 euroa vuonna 2015.

Tilinpäätössiirrot

	31.12.2016	31.12.2015
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	1 230,29	-134 636,76
Saadut konserniavustukset	6 199 000,00	7 099 102,69
Annetut konserniavustukset	-158 630,00	0,00
Yhteensä	<u>6 041 600,29</u>	<u>6 964 465,93</u>

Tuloverot

	31.12.2016	31.12.2015
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	1 115 300,57	1 464 733,91
Edellisten tilikausien verot	0,00	-368,43
	<u>1 115 300,57</u>	<u>1 464 365,48</u>

Pysyvät vastaavat

Aineettomat hyödykkeet	Liikearvo	Muut aineettomat	
		hyödykkeet	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.	651 727,45	2 582 485,06	3 234 212,51
Lisäykset	360 776,15	1 054 052,07	1 414 828,22
Vähennykset	0,00	-28 523,17	-28 523,17
Siirto erien välillä	0,00	-21 188,41	-21 188,41
Tilikauden poistot	-275 450,86	-988 059,81	-1 263 510,67
Kirjanpitoarvo 31.12.	737 052,74	2 598 765,74	3 335 818,49

Aineelliset hyödykkeet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut ain. hyödykkeet	Enn.maks. ja kesk.eräiset	
				hankinnat	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.	2 341 860,46	2 443 902,35	2 806,22	34 591,81	4 823 160,84
Lisäykset	0,00	904 072,68	0,00	0,00	904 072,68
Siirto erien välillä	0,00	0,00	0,00	-34 591,81	-34 591,81
Vähennykset	0,00	-183 736,90	-1 412,78	0,00	-185 149,68
Tilikauden poistot	-80 720,69	-682 507,80	0,00	0,00	-763 228,49
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 261 139,77	2 481 730,33	1 393,44	0,00	4 744 263,54

Sijoitukset	Osuudet saman konsernin yr.	Osuudet omistus-yhteisyrietyksissä	Muut osakkeet ja osuudet	
				Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.	31 861 867,32	1 330 000,00	283 130,07	33 474 997,39
Lisäykset	3 594 982,80	0,00	0,00	3 594 982,80
Siirrot erien välillä	-491 525,21	0,00	151 212,77	-340 312,44
Kirjanpitoarvo 31.12.	34 965 324,91	1 330 000,00	434 342,84	36 729 667,75

Yhtiön nimi ja yhtiömuoto	Kotipaikka	Osuus%
Max Siivouspalvelut Oy	Tampere	70,0 %
Koskimax Oy	Tampere	59,6 %
Suomen Diner Ravintolat Oy	Tampere	80,0 %
SRMax Oy	Tampere	85,0 %
Gastromax Oy	Tampere	70,0 %
Soolo Max Oy	Tampere	70,0 %
Tunturimax Oy	Tampere	76,0 %
Beaniemax Oy	Tampere	60,0 %
Roska Yhtiöt Oy	Tampere	80,0 %
Italpal Oy	Tampere	100,0 %
Northmax Oy	Tampere	70,0 %
Levin Ravintolakatu Oy	Helsinki	100,0 %
Suomen Siipiravintolat Oy	Tampere	70,0 %
Hernesaaren Ranta Oy	Helsinki	60,0 %
Dinnermax Oy	Tampere	70,0 %
Purmax Oy	Tampere	60,0 %
Kampin Sirkus Oy (konserni)	Tampere	90,0 %
Markkinointitoimisto Aito Finland Oy	Tampere	100,0 %
Poolmax Oy	Tampere	80,0 %
Priima-Ravintolat Oy	Tampere	63,8 %
Rock Hard Catering Oy	Tampere	88,0 %
Tampereen Satamaravintolat Oy	Tampere	100,0 %
Suomen Ravintolatoimi Oy	Jyväskylä	57,9 %
Max Consulting Oy	Tampere	100,0 %
Suomen Ravintolatoimi Oy	Jyväskylä	42,1 %
Bistromax Oy	Tampere	70,0 %
Rengasravintolat Oy (konserni)	Tampere	100,0 %
Ravintola Bodega Salud Oy	Tampere	100,0 %
Urban Group Oy	Helsinki	80,0 %
Sabor a México Oy	Helsinki	100,0 %
Cholo Oy	Helsinki	100,0 %
Restala Oy (konserni)	Helsinki	100,0 %
Unioninkadun keidas Oy	Helsinki	82,0 %
Unioninkadun keidas Oy	Helsinki	18,0 %
Smile Henkilöstöpalvelut Oy (konserni)	Tampere	93,0 %
Max Henkilöstöpalvelut Oy	Tampere	100,0 %
Resta Henkilöstöpalvelut Oy	Tampere	100,0 %
Smile Palvelut Pori Oy	Tampere	80,0 %
Smile Tampere Oy	Tampere	100,0 %
Smile Palvelut Turku Oy	Tampere	100,0 %
Smile Palvelut Hämeenlinna Oy	Hämeenlinna	100,0 %
Smile Huippu Oy	Kuopio	75,0 %
Smile Palvelut Jyväskylä Oy	Tampere	100,0 %
Happy Henkilöstöpalvelut Oy	Tampere	100,0 %
Smile Events & Promotions Oy	Tampere	100,0 %
Smile Palvelut Helsinki Oy	Tampere	100,0 %
Smile Doctors Oy	Tampere	75,0 %
Smile Palvelut Pohjoinen Oy	Tampere	100,0 %
Smile Services Oy	Tampere	100,0 %
Smile MMS Oy	Kuortane	70,0 %
Smile MMS Työllistämispalvelut Oy	Kuortane	70,0 %
Smile Industries Oy	Kuortane	100,0 %
Smile Pohjanmaa Oy	Kuortane	72,0 %
RM Henkilöstöpalvelut Oy	Tampere	100,0 %
Smile Railways Oy	Tampere	100,0 %
Smile Super Oy	Tampere	100,0 %

Yhtiön nimi ja yhtiömuoto	Kotipaikka	Osuus%
SuperPark Oy	Sotkamo	19,0 %

Yhtiö yhdistellään Restamax-konsernin tilinpäätökseen osakkuusyrittäksenä, vaikka konsernilla on alle 20 % osakkeista ja äänistä, sillä konsernilla on huomattava vaikutusvalta yhtiössä sopimukseen perustuvalla oikeudella nimetä yksi viidestä hallituksen jäsenestä.

Vaihtuvat vastaavat

Vaihto-omaisuus	31.12.2016	31.12.2015
Aineet ja tarvikkeet	382 462,58	240 287,65
	<u>382 462,58</u>	<u>240 287,65</u>

Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset	31.12.2016	31.12.2015
Myyntisaamiset	14 171,60	0,00
Lainasaamiset	653 925,09	678 925,09
Muut saamiset	100 000,00	72 000,00
	<u>768 096,69</u>	<u>750 925,09</u>

Pitkäaikaiset saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä

Lainasaamiset	22 593 553,38	22 179 963,71
	<u>22 593 553,38</u>	<u>22 179 963,71</u>

Pitkäaikaiset saamiset yhteensä **23 361 650,07** **22 930 888,80**

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	1 085 161,85	521 827,96
Lainasaamiset	26 400,00	26 411,00
Muut saamiset	22 322,27	9 402,97
Siirtosaamiset	636 046,59	1 160 867,32
	<u>1 769 930,71</u>	<u>1 718 509,25</u>

Lyhytaikaiset saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä

Myyntisaamiset	340 018,62	439 816,73
Siirtosaamiset	382 139,69	270 400,42
Muut konsernisaamiset	6 269 000,00	8 673 102,69
Lainasaamiset	13 335 164,54	12 907 406,82
	<u>20 326 322,85</u>	<u>22 290 726,66</u>

Lyhytaikaiset saamiset yhteensä **22 096 253,56** **24 009 235,91**

Siirtosaamisten olennaiset erät

Jaksotukset	60 433,47	75 206,83
Muut siirtosaamiset	575 613,12	1 085 660,49
Yhteensä	<u>636 046,59</u>	<u>1 160 867,32</u>

Oma pääoma		31.12.2016	31.12.2015
Osakepääoma tilikauden alussa		150 000,00	150 000,00
Osakepääoma tilikauden lopussa		150 000,00	150 000,00
Sidottu oma pääoma yhteensä tilikauden lopussa		150 000,00	150 000,00
Sij. vapaan oman pääoman rahasto tilikauden alussa		34 892 713,54	34 892 713,54
Suunnattu osakeanti		2 648 800,00	0,00
Sij. vapaan oman pääoman rahasto tilikauden lopussa		37 541 513,54	34 892 713,54
Edellisten tilikausien voitto/tappio tk:n alussa		7 805 976,94	1 884 840,79
Ed. tilikauden voitto/tappio siirto		5 233 008,84	10 027 067,44
Osingonjako		-4 368 497,40	-3 575 026,40
Omat osakkeet		0,00	-530 904,89
Edellisten tilikausien voitto/tappio tilikauden lopussa		8 670 488,38	7 805 976,94
Tilikauden voitto/tappio		6 814 342,05	5 233 008,84
Vapaa oma pääoma yhteensä tilikauden lopussa		53 026 343,97	47 931 699,32
Oma pääoma yhteensä		53 176 343,97	48 081 699,32
Laskelma jakokelpoisista varoista omassa pääomassa		31.12.2016	31.12.2015
Edellisten tilikausien voitto		8 670 488,38	7 805 976,94
Tilikauden tulos (voitto + / tappio -)	+	6 814 342,05	5 233 008,84
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	+	37 541 513,54	34 892 713,54
Jakokelpoiset varat yhteensä	=	53 026 343,97	47 931 699,32
Omat osakkeet			
Restamax Oyj:n hallussa oli 1.1.2016 200 000 kappaletta omia osakkeita. Yhtiö mitätöi omat osakkeensa 14.11.2016.			
Tilikauden päättyessä Restamax Oyj:n hallussa ei ollut omia osakkeita.			
Tilinpäätössiirtojen kertymä		31.12.2016	31.12.2015
Rakennusten poistoero		29 374,56	17 105,03
Koneiden ja kaluston poistoero		104 031,91	117 531,73
Tilinpäätössiirtojen kertymä yhteensä		133 406,47	134 636,76
Pakolliset varaukset		31.12.2016	31.12.2015
Vuokravaraus		183 151,52	0,00
		183 151,52	0,00
Vieras pääoma		31.12.2016	31.12.2015
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Pääomalainat		76 954,40	241 008,00
Lainat rahoituslaitoksilta		23 981 568,00	21 536 591,44
Velat saman konsernin yrityksille			
Muut velat konsernin yrityksille		774 501,96	2 999 956,59
Saadut ennakot		0,00	90 560,00
		774 501,96	3 090 516,59
Muut pitkäaikaiset velat		460 164,05	460 132,05
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		25 293 188,41	25 328 248,08
Velat, jotka eräännyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		31.12.2016	31.12.2015
Lainat Rahoituslaitoksilta		3 721,40	0,00

Lyhytaikainen vieras pääoma	31.12.2016	31.12.2015
Lainat rahoituslaitoksilta	7 461 309,84	8 130 092,42
Saadut ennakot	12 575,31	14 105,51
Ostovelat	1 462 816,24	1 132 723,24
Velat saman konsernin yrityksille		
Ostovelat	402 094,85	312 352,47
Velat	674 964,66	1 999 971,07
Saadut ennakot	43 264,00	168 000,00
Siirtovelat	13 463,24	1 601 209,92
	<u>1 133 786,75</u>	<u>4 081 533,46</u>
Muut velat	413 244,98	204 946,99
Siirtovelat	1 695 445,36	1 930 175,64
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	12 179 178,48	15 493 577,26
Siirtovelkojen olennaiset erät	31.12.2016	31.12.2015
Palkkavelat	266 215,36	175 540,17
Lomapalkkavelka	596 093,12	421 822,22
Eläkevakuutukset	178 441,73	166 546,41
Tuloverovelat	173 300,57	967 733,91
Muut siirtovelat	481 394,58	198 532,93
Siirtovelat yhteensä	<u>1 695 445,36</u>	<u>1 930 175,64</u>

Konsernitilin kokonaissaldo on esitetty emoyhtiön lyhytaikaisissa rahoitusveloissa. Emoyhtiön saatava tai velka on esitetty saatavana saman konsernin yrityksiltä tai velkana saman konsernin yrityksille.

Vastuut ja vakuudet tase-erittäin ja vakuuslajeittain

Taseeseen sisältyvät velat, joista annettu vakuuksia	31.12.2016	31.12.2015
Lainat rahoituslaitoksilta, pitkäaikaiset	23 981 568,00	21 536 591,44
Lainat rahoituslaitoksilta, lyhytaikaiset	7 461 309,84	8 130 092,42
Yhteensä	31 442 877,84	29 666 683,86
Annetut vakuudet	31.12.2016	31.12.2015
Annetut yritysikiinnitykset	34 150 000,00	15 650 000,00
Kiinteistökiinnitys	4 096 768,00	2 500 000,00
Pankkitakaukset	688 135,63	1 653 895,93
Pantatut arvopaperit, tytäryhtiöosakkeet kirjanpitoarvoin	31 596 562,11	25 800 812,42
Muut takaukset	1 000 000,00	2 785 000,00
Muut annetut vakuudet yhteensä	71 531 465,74	48 389 708,35

Lisäksi Restamax Oyj on sitoutunut omavelkaiseen yleistakaukseen kaikkien Restamax-konserniin kuuluvien yhtiöiden puolesta liittyen ostovelkoihin tukkutoimittajaltaan enimmäismäärältään 200 t€.

Taseeseen sisällyttömät leasingvuokrasopimusvastuut	31.12.2016	31.12.2015
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	5 549,88	13 084,57
Myöhemmin maksettavat	2 480,00	6 834,20
Yhteensä	8 029,88	19 918,77
Avoimien leasingvuokrasopimusten yhteismäärät,	8 029,88	19 918,77
, seuraavana tilikautena erääntyvät	5 549,88	13 084,57
, myöhemmin erääntyvät	2 480,00	6 834,20
Sopimukset on irtisanottavissa jäljellä olevien vuokraerien jäännösarvojen summalla	8 029,88	19 918,77

Muut vastuut

Taseeseen sisällyttömät muut annetut vastuusitoumukset, joita ei ole merkitty taseeseen

	31.12.2016	31.12.2015
Vuokravastuu, alv. 0 %	32 914 503,36	32 055 342,81
	32 914 503,36	32 055 342,81
	31.12.2016	31.12.2015
Smile Henkilöstöpalvelut Oy, ostovastuu n.	2,1 milj €	12,9 milj€
Takausvastuu ostoista	200 000,00	200 000,00

RAHOITUSLASKELMA AJALTA 1.1.–31.12.2016

t€	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Liiketoiminnan rahavirta:		
Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	1 888	-267
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset	2 028	1 783
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-889	-199
Rahoitustuotot ja -kulut	-755	459
Muut oikaisut	83	-297
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	2 355	1 478
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	319	-417
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	21	-21
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-948	1 534
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	1 746	2 574
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-757	-797
Saadut osingot liiketoiminnasta	1 516	10 174
Saadut korot liiketoiminnasta	896	938
Maksetut välittömät verot	-1 914	-497
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	1 488	12 392
Liiketoiminnan rahavirta (A)	1 488	12 392
Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-984	-943
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	1 082	1 291
Investoinnit muihin sijoituksiin	-779	-5 739
Pitkäaikaisten lainasaamisten vähennys (+) / lisäys (-)	-2 245	-13 849
Investointien rahavirta: (B)	-2 926	-19 240
Rahoituksen rahavirta:		
Omien osakkeiden hankinta (-)	0	-531
Lyhytaikaisten lainojen nostot (+) / takaisinmaksut (-)	-1 367	1 956
Pitkäaikaisten lainojen nostot (+)	21 740	11 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut (-)	-20 960	-4 824
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-4 368	-3 575
Saadut konserniavustukset (+)	6 424	2 537
Rahoituksen rahavirta: (C)	1 469	6 563
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+) / vähennys (-)	30	-285
Rahavarat tilikauden alussa	158	444
Fuusiossa siirtyneet rahavarat	126	
Rahavarat tilikauden lopussa	315	158
Rahavarat tilikauden lopussa ilman sulautumista	30	-285
Muutos	0	0

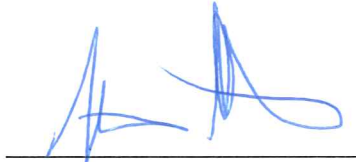
TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN 31.12.2016 ALLEKIRJOITUKSET

PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUKSET

Tampereella 3. päivänä huhtikuuta 2017

Timo Laine
hallituksen puheenjohtaja

Mikko Aartio

Timo Everi

Mika Niemi

Petri Olkinuora

Jarmo Viitala

Markku Virtanen
Toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Päiväys ja allekirjoitukset

Tampereella 3. päivänä huhtikuuta 2017

Deloitte & Touche Oy
Tilintarkastusyhteisö

Hannu Mattila
KHT

TILINPÄÄTÖKSEN 31.12.2016 LIITETIEDOT

Luettelo kirjanpitoKirjoista, tositelajeista sekä säilytystavoista

	Säilytystapa
Päiväkirja	Sähköinen arkisto
Pääkirja	Sähköinen arkisto
Myyntireskontra	Sähköinen arkisto
Ostoreskontra	Sähköinen arkisto
Palkkakirjanpito	Paperitositteina / Sähköinen arkisto
Tasekirja	Erikseen sidottuna / www.restamax.fi
Tase-erittelyt	Paperitulosteina

	Tositelaji
Manuaalinen syöttö	80000
Tito-tilitositteet	170000
Myyntilaskusummat	120001
Suoritukset	70000
Ostolaskut	200000
Ostolaskun maksu	40000
Kasperitositteet	160000
eAttest-jaksotus	150000
Jaksotustositteet	100001
Ulkoiset esijärjestelmät	300000
Liitetietotosite	LTT01